

พฤติกรรมกรออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาล
ในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

นางลำไพร พันทุกข์

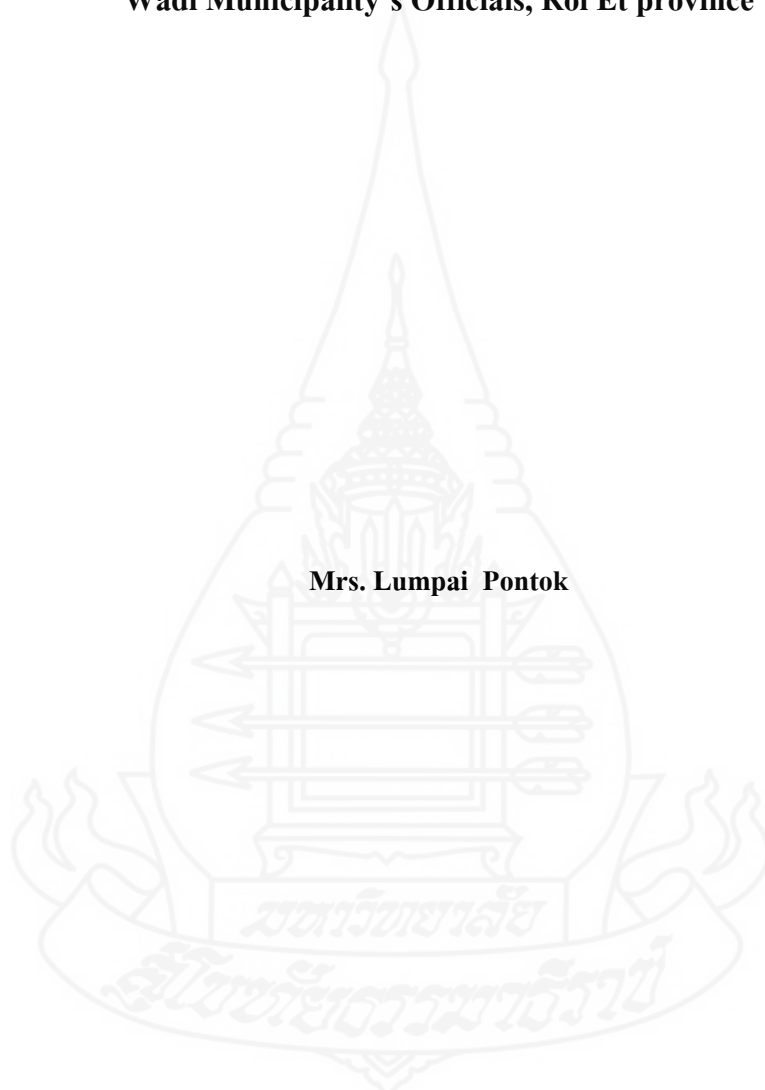

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2556

**Saving Behavior and Factors Affecting Saving of the Moei
Wadi Municipality's Officials, Roi Et province**

Mrs. Lumpai Pontok

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Economics

School of Economics

Sukhothai Thammathirat Open University

2013

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	พฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของ เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด
ชื่อและนามสกุล	นางสาวลำไพร พันทุกซ์
วิชาเอก	เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา	เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2557

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ศรีเสาวลักษณ์)

(รองศาสตราจารย์อรรษย์คณา แย้มนวล)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขต
อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้ศึกษา นางลำไพร พันทุกซ์ รหัสนักศึกษา 2556000277 **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์ **ปีการศึกษา** 2556

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาล
ในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่เกี่ยวกับรูปแบบการออม ปริมาณเงินออม และจุดมุ่งหมาย
ในการออม และ 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณเงินออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมย
วดี จังหวัดร้อยเอ็ด

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัด
ร้อยเอ็ด จำนวน 152 คน ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ข้อมูลปฐม
ภูมิ ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด โดย
ใช้แบบสอบถาม และข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้ศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เกี่ยวกับการออม
ได้แก่ บทความ หนังสือ วิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่
ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบหาปัจจัยที่มีผลต่อการออมใช้การวิเคราะห์โดยใช้
สมการถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า 1) พฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี
จังหวัดร้อยเอ็ด โดยส่วนใหญ่มีรูปแบบการออมเงินโดยฝากเงินกับธนาคารมากที่สุด และมีปริมาณ
เงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 59.20 โดยมีจุดมุ่งหมายในการออมส่วนใหญ่ออมเงิน
เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน คิดเป็นร้อยละ 63.20 2) ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินออมของเจ้าหน้าที่
เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพ และ
ระดับการศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ทางบวกของปัจจัยต่างๆดังกล่าวเท่ากับ 0.162 0.055 และ 0.020
ตามลำดับ

คำสำคัญ พฤติกรรมการออม ปัจจัยที่มีผลต่อการออม

Independent Study title Saving Behavior and Factors Affecting Saving of the Moei Wadi Municipality's Officials, Roi Et province

Author: Mrs. Lumpai Pontok; **ID:** 2556000277; **Degree** Master of Economics;

Independent Study advisor: Siriporn Sajjanand, Associate Professor;

Academic year: 2013

Abstract

The objectives of this study were to study: 1) the saving behavior of Moei Wadi Municipality's officials. Roi Et province concerning the form, amount and purpose of saving; and 2) the factors determining the amount of savings of these authorities.

The population in this study included 152 staff of Moei Wadi Municipality, Roi Et province, of and it was a survey research. The data used in the study consisted of the primary data, as collected from the municipal officials via questionnaire, and the secondary data, as derived from various sources, including articles, books, and thesis and research reports. The statistics used for analyzing the data were frequency, percentage, and mean, while regression equation was applied to examine the factors influencing the savings.

The results showed that: 1) the saving behavior of the municipal authorities was mostly deposited at the banks, and their savings were less than 5,000 baht or 59.20%, and mainly saved money for emergency or 63.20%; and 2) the factors affecting the savings of the officials were the average monthly income, their statuses, and education level with 0.162, 0.055 and 0.020 positive coefficients respectively.

Keywords: Saving behavior, Factors affecting saving

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้ สามารถสำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี โดยได้รับความช่วยเหลือและความกรุณาในการให้คำแนะนำอย่างดียิ่ง จากรองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจนันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และชี้แนะแนวทางให้คำปรึกษาทั้งในเชิงวิชาการ และการปฏิบัติงาน การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ตลอดจนให้ความกรุณาในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้งานการศึกษาค้นคว้าอิสระมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ตอบแบบสอบถาม และเพื่อนๆ ทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้การสนับสนุนอย่างดี ซึ่งข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัยเป็นอย่างมาก

คุณค่าอันพึงมีจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของ บิดา มารดา ครอบครัว คณาจารย์ทุกท่าน ในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย

ลำไพร พันทุกซ์

พฤษภาคม 2557

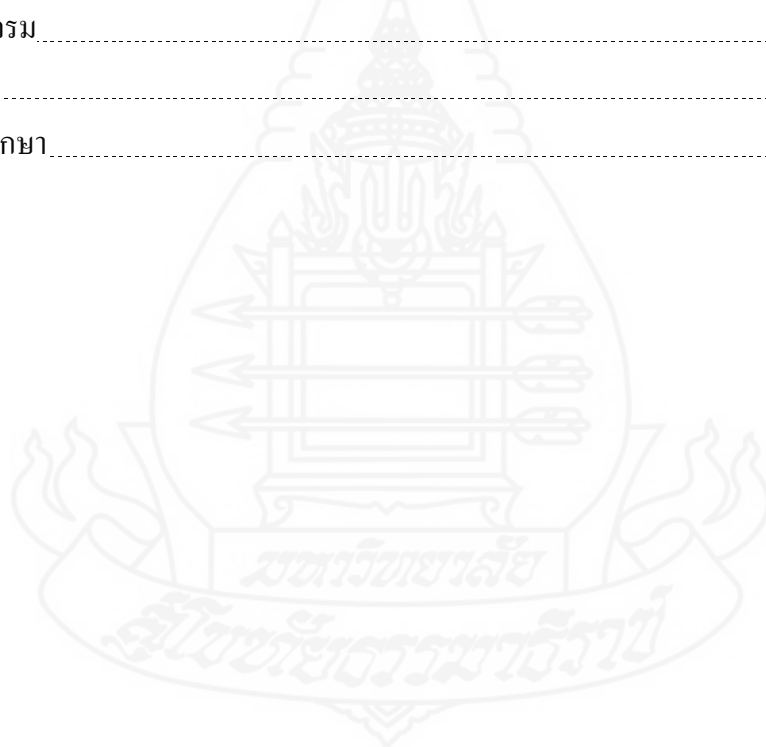

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	7
ขอบเขตของการศึกษา.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมุติฐานการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการออม.....	10
ปัจจัยที่กำหนดการบริโภคและการออมมวลรวม.....	12
ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริโภคและการออม.....	15
ทฤษฎีความต้องการถือเงิน.....	20
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	26
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	26
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป.....	33
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมและรูปแบบการออม.....	38
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม.....	45
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	48
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
อภิปรายผล.....	54
ข้อเสนอแนะ.....	57
บรรณานุกรม.....	58
ภาคผนวก.....	61
ประวัติผู้ศึกษา.....	67

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 การออมและการลงทุนโดยรวมของไทย ปี 2549 – 2554.....	3
ตารางที่ 1.2 รายได้ ค่าใช้จ่ายและการออมเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนไทย.....	4
ตารางที่ 1.3 รายได้ ค่าใช้จ่าย จำนวนหนี้สินต่อเดือนของครัวเรือนในจังหวัดร้อยเอ็ด.....	6
ตารางที่ 1.4 คำจำกัดความของตัวแปรและเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์.....	8
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ.....	35
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ.....	35
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามสถานภาพ.....	36
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามระดับการศึกษา.....	36
ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว.....	37
ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุราชการ/อายุงาน.....	37
ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามรายได้.....	38
ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับปริมาณเงิน จำแนกตามจำนวนและข้อมูลส่วนบุคคล.....	38
ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับปริมาณเงินจำแนกตามจำนวนและข้อมูลด้านเศรษฐกิจ.....	41
ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับรูปแบบในการออม จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล.....	42

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมขวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับรูปแบบในการออม จำแนกตามข้อมูลเศรษฐกิจ.....	43
ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมขวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการออม.....	44
ตารางที่ 4.13 ค่าสัมประสิทธิ์ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ค่าสถิติ t และระดับนัยสำคัญของ t ของปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาล ในเขตอำเภอเมขวดี จังหวัดร้อยเอ็ด.....	46

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ภาพที่ 2.1 การบริโภครองเคนส์.....	16
ภาพที่ 2.2 การออมของเคนส์.....	17
ภาพที่ 2.3 วงจรการบริโภครองเคนส์และการออม.....	18

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คนส่วนใหญ่มักจะเข้าใจว่าเงินออมหมายถึงรายได้หักค่าใช้จ่ายอุปโภคและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ซึ่งเป็นความหมายที่ค่อนข้างใกล้ตัวและนับเป็นความเข้าใจที่ถูกต้องเพียงส่วนหนึ่ง เพราะเงินออมในระบบเศรษฐกิจมีความหมายกว้างรวมถึงเงินออมทั้งของภาครัฐ คือ รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ และเงินออมของภาคเอกชนที่เป็นภาคธุรกิจและครัวเรือนทั้งหมด การออมนอกจากจะมีความสำคัญต่อประชาชนในแง่ ทำให้เกิดความมั่นคงในอนาคตแล้ว ยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เพราะช่วยสนับสนุนการลงทุนและการผลิตของประเทศ หากประเทศมีเงินออมและเงินลงทุนค่อนข้างสมดุล การลงทุนในประเทศก็ไม่ต้องอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศมากนัก การแก้ปัญหาความไม่สมดุลของการออมและการลงทุนในประเทศ นอกจากการพิจารณาโครงสร้างการลงทุนว่ามีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพหรือไม่ แล้วด้านการออมก็ต้องพิจารณาว่าจะสามารถผลักดันในส่วนใดให้เพิ่มขึ้นได้

ปัจจุบันการออมในประเทศอยู่ที่คนเพียงบางกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มคนที่มีฐานะ จึงไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะสนับสนุนให้มีเงินออมในประเทศเพิ่มขึ้น เนื่องจากค่าครองชีพในปัจจุบันได้เพิ่มสูงขึ้นมากทำให้ประชาชนเดือดร้อนจากข้าวของแพง รวมทั้งพฤติกรรมการบริโภคทำให้ประชาชนจับจ่ายใช้สอยและเป็นหนี้สินกันมาก ผลที่เกิดขึ้นคือ การออมภาคครัวเรือนลดลงตรงข้ามกับการบริโภคที่เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มสินค้าคงทน เช่น รถยนต์ โทรศัพทมือถือ เครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ยืมที่สะดวกขึ้น รวมทั้งมาตรการให้เครดิตสินเชื่อ เครดิตสินค้าที่ผ่อนปรนจูงใจให้มีการซื้อสินค้าเงินผ่อนในสารพัดรูปแบบ ประกอบกับการช่วยเหลือของภาครัฐเชิงสวัสดิการ เช่น โครงการประกันสุขภาพ ทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกมีความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตมากขึ้น มีผลให้ครัวเรือนมองข้ามความจำเป็นในการที่จะออมเงินไว้ใช้ยามฉุกเฉิน และที่สำคัญครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและหรือมีการศึกษาต่ำจะเป็นกลุ่มที่มีการออมต่ำและมีปัญหาต่อการวางแผนการออมด้วย ประกอบกับค่าเงินแท้จริงหดตัวลงเนื่องจากอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นทำให้ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นเกินกว่าการขยายตัวของรายได้ “การบริโภคนิยม” จึงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเกินกว่า

“การออมนิยม” จะตามทัน ซึ่งถ้าไม่มีวินัยการออมที่ดี การเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่ง่ายจะย้อนกลับมาส่งผลเสียรุนแรงต่อเศรษฐกิจกลายเป็นเข้าถึงแหล่งหนี้สินเพิ่ม

ตัวชี้วัดภาคการออมของไทย ภาคการออมถือได้ว่าเป็นแหล่งเงินทุนที่มีความสำคัญของประเทศหากมีระดับการออมสูงและเพียงพอต่อความต้องการของการลงทุนของประเทศแล้ว การพึ่งพิงหรืออาศัยเงินทุนจากต่างประเทศก็จะลดลง ที่ผ่านมามาประเทศไทยและประเทศกำลังพัฒนาต่างมีความต้องการเงินทุนเป็นจำนวนมากในการเร่งพัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ จึงจำเป็นต้องอาศัยแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศ ซึ่งการพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากก่อให้เกิดผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจได้ ปัญหาช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุน (Saving – Investment Gap) จึงเป็นเครื่องชี้วัดอีกตัวหนึ่งที่บอกถึงดุลบัญชีเดินสะพัดว่าเป็นอย่างไร ซึ่งหากเกิดปัญหาช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนจะส่งผลกระทบต่อเงินดุลบัญชีเดินสะพัดและต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจของประเทศได้ ดังนั้นความสมดุลของการออมและการลงทุนของประเทศจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ตามตารางที่ 1.1 พบว่าการออมรวมของประเทศไทยในช่วงปี 2549 ถึง 2554 โดยภาพรวมแล้วค่อนข้างคงที่ โดยในปี 2554 มีมูลค่าเท่ากับ 3,132,616 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2553 ที่มีมูลค่า 3,055,503 ล้านบาท มีการขยายตัวร้อยละ 2.5 ซึ่งมีการชะลอตัวลงจากปี 2553 ที่ขยายตัวร้อยละ 11.2 ขณะที่สัดส่วนการออมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ในปี 2554 มีสัดส่วนร้อยละ 29.7 ซึ่งลดลงจากปี 2553 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 30.2 อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าในปี 2553 การออมรวมของประเทศจะมีการขยายตัวสูงขึ้นอันเป็นผลจากสถานะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัว แต่พบว่าในปี 2554 เป็นต้นมา อัตราการขยายตัวของการออมรวมมีแนวโน้มที่ลดลง ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการออมของภาคครัวเรือนที่ชะลอตัวลงชัดเจน ซึ่งการออมของภาคครัวเรือนถือได้ว่ามีส่วนสำคัญต่อเศรษฐกิจพื้นฐานของประเทศ

ตารางที่ 1.1 การออมและการลงทุนโดยรวมของไทย ปี 2549 – 2554

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	2549	2550	2551	2552	2553	2554
การออมรวมของประเทศ	2,353,704	2,853,795	2,807,302	2,748,537	3,055,503	3,132,616
อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)	16.9	21.2	-1.6	-2.1	11.2	2.5
สัดส่วนของการออมรวม ของประเทศต่อ GDP (%)	30.0	33.5	30.9	30.4	30.2	29.7
การลงทุนของประเทศ	2,269,151	2,314,092	2,739,921	1,993,202	2,742,561	2,951,979
อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)	-2.0	2.0	18.4	-27.3	37.6	7.6
สัดส่วนการลงทุนของ ประเทศ (%)	28.9	27.1	30.2	22.0	27.1	28.0
ช่องว่างระหว่างการออม และการลงทุนของไทย	84,553	539,703	67,381	755,335	312,942	180,637
สัดส่วนช่องว่างระหว่าง การออมและการลงทุน ต่อ GDP (%)	1.1	6.3	0.7	8.4	3.1	1.7
ผลิตภัณฑ์มวลรวม ประชาชาติของไทย	7,844,939	8,525,197	9,080,466	9,041,551	10,104,821	10,539,446

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ข้อมูล ณ 5 กุมภาพันธ์ 2556

จากตารางที่ 1.1 พบว่าการออมครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนในปี 2554 การขยายตัวเพิ่มขึ้น แต่เป็นการขยายตัวในลักษณะที่ชะลอตัวลง การออมเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนในปี 2554 อยู่ที่ระดับ 5,833 บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน ซึ่งเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2553 ที่ระดับ 5,652 บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน หากพิจารณาถึงอัตราการขยายตัวพบว่าในปี 2554 มีการชะลอตัวลงร้อยละ 3.2 จากที่เคยขยายตัวร้อยละ 20.3 ในปี 2553 และในปี 2555 สัดส่วนดังกล่าวยังคงปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยการออมครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนมีการหดตัวลงคิดเป็นร้อยละ 2.9 จากที่มีการชะลอการขยายตัวในปี 2554 ที่ร้อยละ 3.2 โดยปัจจัยที่ส่งผลให้การออมของภาคครัวเรือนลดลงมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น ระดับค่าครองชีพที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากราคาพลังงานและสินค้าเกษตรที่ปรับตัวสูงขึ้น ผลจากความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อเศรษฐกิจและการลงทุนทั้งใน

ประเทศและต่างประเทศ และจากนโยบายกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจของภาครัฐที่ส่งผลให้ประชาชนมีการจับจ่ายใช้สอยมากขึ้น

ตารางที่ 1.2 รายได้ ค่าใช้จ่ายและการออมเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนไทย

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	2550	2551	2552	2553	2554	2555
รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	18,660	19,782	20,903	22,471	23,236	25,327
อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)	4.9	6.0	5.7	7.5	3.4	9.0
ค่าใช้จ่ายครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	14,500	15,942	16,205	16,819	17,403	19,665
อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)	1.3	5.9	5.5	3.8	3.5	13.0
การออมครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	4,160	4,429	4,698	5,652	5,833	5,662
อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)	19.7	6.5	6.1	20.3	3.2	-2.9
สัดส่วนการออมครัวเรือนต่อรายได้ (%)	22.29	22.39	22.48	25.15	25.1	22.35

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.)

“ข้าราชการ” เป็นกลไกที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติอย่างมาก โดยมีภาระหน้าที่ในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล การที่ข้าราชการจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม ข้าราชการก็ต้องมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ แต่จากการเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ข้าราชการก็เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

สำนักงาน ก.พ. เห็นถึงปัญหาที่คุกคามคุณภาพชีวิตของข้าราชการพลเรือนสามัญ ไม่ว่าจะเป็นการเป็นหนี้เพิ่มสูงขึ้น ภาวะความเครียดจากการทำงาน ภาระงานที่เพิ่มมากขึ้น วัฒนธรรมการทำงานร่วมกันลดน้อยลง จึงได้ร่วมมือกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ จัดทำการศึกษา ภาวะการครองชีพของข้าราชการพลเรือนสามัญ ทุก 2 ปี ซึ่งผลจากการสำรวจพบว่า ในปี 2553 ครอบครัวข้าราชการที่มีหนี้สินมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อย 81.6 ในปี 2547 เป็นร้อยละ 84.1 ในปี 2553 แม้ว่าจะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นไม่มากนักแต่มูลค่าหนี้สินของข้าราชการที่มีหนี้เพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัว คือ จาก 492,253 บาทในปี 2547 เพิ่มเป็น 872,388 บาทในปี 2553 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ผ่านมามีอยู่ในระดับต่ำ รวมทั้งมีโอกาสในการก่อหนี้บัตรเครดิต และการสร้างสินเชื่อบุคคลมากขึ้น จึงเป็นแรงจูงใจให้ข้าราชการเป็นหนี้มากขึ้น หากพิจารณาถึงความจำเป็นของ

ข้าราชการที่กู้เงินมาใช้หนี้ มากกว่าครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 56.4 ของข้าราชการมีหนี้สินจากการกู้เงิน เพื่อมาใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ร้อยละ 15.2 นำมาซื้อหรือซ่อมแซมยานพาหนะ ร้อยละ 13.3 เพื่อใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค ร้อยละ 5.8 นำมาลงทุนในธุรกิจของครอบครัว แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ามีเพียงร้อยละ 3.9 เท่านั้นที่กู้มาเพื่อการศึกษา จากข้อมูลจะเห็นได้ว่าครัวเรือนข้าราชการมีแนวโน้มความสามารถในการชำระหนี้ถดถอยลง คือ จากที่มีหนี้สินมากกว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือน 16.8 เท่า ในปี 2547 ปริมาณหนี้สินปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น 20 เท่าของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในปี 2553

จากปัญหาดังกล่าวทำให้รัฐบาลเล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหา จึงจัดให้มีนโยบายยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน หนึ่งในนโยบายด้านนี้ ได้แก่ การปรับโครงสร้างหนี้ รวมทั้งนโยบายการปรับอัตราค่าจ้างให้แก่แรงงานเป็นวันละไม่น้อยกว่า 300 บาท และผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีรายได้เดือนละไม่น้อยกว่า 15,000 บาท ซึ่งได้ดำเนินการในกลุ่มข้าราชการเป็นกลุ่มแรก เพื่อให้ข้าราชการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ถึงแม้จะเป็นบุคลากรกลุ่มเล็กๆ แต่ก็เป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญที่ทำให้กลไกภาครัฐของประเทศสามารถขับเคลื่อนไปได้ ฉะนั้นการดูแลพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการน่าเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ข้าราชการทั้งหลายปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

จากตารางที่ 3 พบว่าจังหวัดร้อยเอ็ดมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือนในปี 2554 จำนวน 20,167 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2552 ที่ระดับ 14,932 บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน และหากพิจารณาถึงอัตราการขยายตัวพบว่าในปี 2554 อัตราการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 35.1 จากที่เคยขยายตัวร้อยละ 26.8 ในปี 2552 เมื่อพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนพบว่าในปี 2554 มีระดับที่เพิ่มขึ้นจากปี 2552 ที่อยู่ระดับ 12,176 บาท เพิ่มขึ้นจำนวน 15,476 บาท หรือมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 27.1 และเมื่อพิจารณาถึงจำนวนหนี้สินต่อครัวเรือนต่อเดือนในปี 2554 มีการขยายตัวที่เพิ่มสูงขึ้นมากที่สุดที่ระดับ 187,017 บาท หรือมีอัตราการขยายตัวที่ร้อยละ 34.8 ซึ่งการเพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของครัวเรือนและจำนวนหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดซึ่งส่วนหนึ่งอาจมาจากนโยบายกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจของภาครัฐไม่ว่าจะเป็น การปรับโครงสร้างหนี้ ปรับลดอัตราดอกเบี้ย การปรับอัตราค่าจ้างให้แก่แรงงาน จึงส่งผลให้ประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีรายได้เพิ่มขึ้น หนี้สินเพิ่มขึ้น มีการจับจ่ายใช้สอยเพิ่มมากขึ้นด้วย

ตารางที่ 1.3 รายได้ ค่าใช้จ่าย จำนวนหนี้สินต่อเดือนของครัวเรือนในจังหวัดร้อยเอ็ด

(หน่วย :บาท)

รายการ	2547	2549	2550	2552	2554
รายได้เฉลี่ยครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	9,817	10,849	11,779	14,932	20,167
อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)	4.0	10.5	8.6	26.8	35.1
ค่าใช้จ่ายครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	9,282	10,053	10,638	12,176	15,476
อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)	14.0	8.3	5.8	14.5	27.1
จำนวนหนี้สินครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	76,460	109,546	117,702	138,771	187,017
อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)	22.6	43.3	7.4	17.9	34.8

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.)

จากความสำคัญของการออมที่มีความสำคัญทั้งในส่วนของครัวเรือนและระดับประเทศ และจากปัญหาภาวะหนี้สิน ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนชาวจังหวัดร้อยเอ็ดและของข้าราชการที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนั้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออม โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นตัวแทนกลุ่มประชากรในการวิจัย ซึ่งเทศบาลเป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ทั่วประเทศ และการส่งเสริมการออมเงินในรูปแบบต่างๆ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สหกรณ์ออมทรัพย์เทศบาล ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในการออมเงินและกู้เงิน และยังมีสวัสดิการในรูปแบบต่างๆ เช่น สวัสดิการค่ารักษาพยาบาล สวัสดิการการศึกษาบุตร ค่าเช่าบ้าน ประกันสังคม แก่ลูกจ้าง เป็นต้น และยังมีกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (กบท.) เมื่อออกจากราชการหรือถึงแก่ชีวิต และจากสถานะเศรษฐกิจปัจจุบันที่ระดับค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น ค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้น และรายได้ที่ได้รับสม่าเสมอนั้นจะส่งผลกระทบต่อรูปแบบการออม ปริมาณเงินออม และจุดมุ่งหมายในการออม รวมถึงมีปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินออมของเจ้าหน้าที่เทศบาล

โดยคาดหมายว่าผลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการเผยแพร่ข้อมูลการวางแผนการออมสำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ให้ความสำคัญและเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของภาครัฐและเอกชนมีการส่งเสริมการออมและการลงทุนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

- 2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี ที่เกี่ยวกับรูปแบบการออม ปริมาณเงินออม และจุดมุ่งหมายในการออม
- 2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณเงินออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี

3. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาเฉพาะเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 152 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของครัวเรือนในภาคเมือง โดยการใช้แบบสอบถาม

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

- 4.1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. สมมุติฐานการวิจัย

ตารางที่ 1.4 คำจำกัดความของตัวแปรและเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์

ตัวแปร	คำจำกัดความของตัวแปร	เครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์
เพศ	ชาย = 1 หญิง = 2	?
อายุ	น้อยกว่า 30 ปี = 1 31-40 ปี = 2 41 ปีขึ้นไป = 3	+
สถานภาพการสมรส	โสด หย่าร้าง หม้าย = 1 สมรส = 2	?
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี = 1 ปริญญาตรี = 2 สูงกว่าปริญญาตรี = 3	+
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	1 คน = 1 2-4 คน = 2 5 คนขึ้นไป = 3	-
อายุราชการ/อายุงาน	ต่ำกว่า 5 ปี = 1 6-10 ปี = 2 11 ปีขึ้นไป = 3	+
รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน	น้อยกว่า 15,000 บาท = 1 15,001 - 20,000 บาท = 2 มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป = 3	+

5. นวัตกรรมพิเศษ

5.1 การออม หมายถึง ส่วนต่างระหว่างรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งเป็นการชะลอการบริโภคหรือการใช้ทรัพย์สินเงินทองที่มีอยู่ในปัจจุบันบางส่วนเอาไว้ เพื่อให้เกิดความสามารถที่จะบริโภคในอนาคตหรือในยามจำเป็น

5.2 พฤติกรรมการออม หมายถึง การแสดงออกของเจ้าหน้าที่เทศบาลในการออมของแต่ละบุคคล ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น ปริมาณเงินออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออม

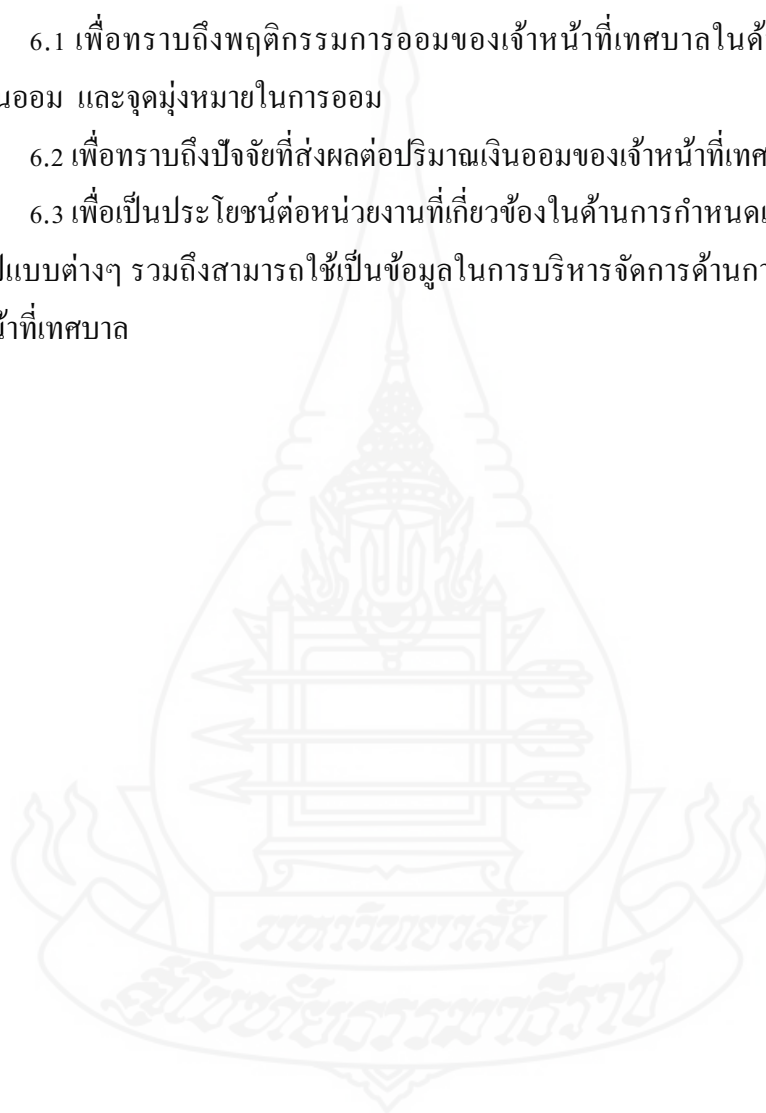
5.3 ปริมาณเงินออม หมายถึง เงินรายได้ส่วนที่เหลือเมื่อหักรายจ่ายและหนี้สินในแต่ละเดือนแล้วของเจ้าหน้าที่เทศบาลที่เก็บออมไว้

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 เพื่อทราบถึงพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในด้านรูปแบบการออม ปริมาณเงินออม และจุดมุ่งหมายในการออม

6.2 เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณเงินออมของเจ้าหน้าที่เทศบาล

6.3 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการกำหนดแนวทางส่งเสริมการออมในรูปแบบต่างๆ รวมถึงสามารถใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการด้านการเงินและสวัสดิการของเจ้าหน้าที่เทศบาล

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการออม
2. ปัจจัยที่กำหนดการบริโภคและการออมมวลรวม
3. ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริโภคและการออม
4. ทฤษฎีความต้องการถือเงิน
5. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการออม

ความหมายของการออม ตามพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 ให้นิยามไว้ว่า การออม คือ การประหยัด การเก็บหอมรอมริบ การถนอม และการสงวน สิ่งที่จะประหยัดหรือเก็บหอมรอมริบ ได้แก่ ทรัพย์สินเงินทอง ดังนั้น การออม หมายถึง การใช้ทรัพย์สินเงินทองทั้งหลาย อย่างระมัดระวัง อย่างไม่ประมาท อย่างมีเหตุผล ทรัพย์สินเงินทองเป็นปัจจัยในการดำรงชีพ ต้องรู้จักเก็บรู้จักใช้ การออมจะเกิดขึ้นได้ก็เพราะประชาชนได้รับการศึกษาเรียนรู้ มีผู้แนะนำสั่งสอนให้เห็นความสำคัญและเห็นประโยชน์ที่เกิดจากการออม

ความหมายของเงินออม (กัญญ์วรา เสรฐฐากิจกุล. 2554:11-12) เงินออม หมายถึง ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ หรือที่เราเก็บเอาไว้ไม่นำมาใช้จ่ายในการบริโภคอุปโภคในปัจจุบัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามเจ็บป่วย เมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น เมื่อแก่ชรา หรือเพื่อใช้จ่ายในกิจการอื่นใดที่สมควร

โดยปกติ “เงินออม” จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเรามีรายได้มากกว่าการจ่าย ซึ่งทางที่จะเพิ่มเงินออมให้แก่เราอาจทำได้โดยการพยายามหาทางเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น ด้วยการทำงานมากขึ้น ใช้เวลาว่างในการหารายได้พิเศษ หรือการปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพและมีรายได้

สูงขึ้น เป็นต้น นอกจากนั้นการลดรายจ่ายลงด้วยการรู้จักใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นและเหมาะสม จะทำให้มีการออมเกิดขึ้นได้เหมือนกัน

“เงินออม” ทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ส่วนของรายได้ที่ไม่ได้มีการใช้จ่ายบริโภคอุปโภค และนำเงินจำนวนนั้นไปลงทุนเพื่อเพิ่มผลผลิตในระบบเศรษฐกิจด้วย แต่ไม่ได้หมายความว่าผู้ที่ทำการออมเงินจะต้องเข้าไปจัดการลงทุนทำการผลิตสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้น ผู้ที่ทำการออมกับผู้ลงทุนไม่จำเป็นจะต้องเป็นบุคคลคนเดียวกัน และโดยปกติจะไม่ใช้บุคคลเดียวกันด้วย เพียงแต่หมายถึงเงินที่ออมไว้นั้นต้องพร้อมที่จะนำไปลงทุนประกอบธุรกิจได้โดยจะผ่านระบบการเงินของประเทศ หรือสถาบันการเงินอื่นใดก็ได้ ยกตัวอย่างการออมในรูปแบบของการฝากในธนาคาร ลงทุนผ่านธนบัตรรัฐบาล สลากออมสิน หรือกองทุนรวม เป็นต้น

ความสำคัญของการออมเงิน “เงินออม” เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เป้าหมายซึ่งเราได้กำหนดไว้ในอนาคตบรรลุจุดประสงค์ได้ เช่น เรากำหนดเป้าหมายไว้ว่าในอนาคตจะต้องมีบ้านเป็นของตนเองให้ได้ เงินออมจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเร่งและกำหนดให้เป้าหมายที่เราวางไว้เป็นจริงขึ้นมาได้ ซึ่งโดยทั่วไป “การออมเงิน” ไม่ได้เป็นประโยชน์แต่เพียงกับตัวเราเท่านั้น แต่โดยส่วนรวมหรือภาพรวมด้านเศรษฐกิจของประเทศก็มีผลดีด้วยเช่นการ โดยสามารถแบ่งออกให้เห็นได้อย่างชัดเจนดังนี้

ประโยชน์ต่อคน

- 1) ช่วยให้ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีความมั่นคงมากขึ้น
- 2) มีความสบายใจ อุ่นใจ และไม่มีความกังวลใจเรื่องต่างๆ สามารถเตรียมพร้อมเมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉินและความจำเป็นในอนาคต เพราะเชื่อมั่นว่าจะมีเงินสำรองไว้ใช้จ่ายได้ ทำให้ผู้ออมและสมาชิกในครอบครัวเกิดความมั่นคงทางจิตใจ สุขภาพจิตดี ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัวก็จะลดน้อยลง
- 3) สามารถใช้เงินซื้อสิ่งของที่มีมูลค่าสูง และมีคุณภาพดีมาใช้ตามความเหมาะสมได้
- 4) ก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้น โดยการนำไปลงทุนในรูปแบบที่มีความเสี่ยงต่ำ นำไปฝากธนาคารหรือจะนำเงินไปลงทุนในกิจการหรือธุรกิจก็ได้
- 5) เงินออมในแต่ละครอบครัวที่หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ จะสนับสนุนความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศได้

ประโยชน์ส่วนรวม

- 1) เกิดการลงทุนเพิ่มขึ้น เพราะสถาบันการเงินที่เรา นำเงินไปฝากนั้นจะนำไปให้พ่อค้าแม่ค้าและนักธุรกิจกู้ยืม เพื่อนำไปลงทุนอีกต่อหนึ่ง เมื่อเกิดจำนวนผู้ออมทรัพย์มาก ปริมาณการลงทุนก็มากขึ้นตามไปด้วย

2) เมื่อมีการลงทุนเพิ่มขึ้น ประชาชนก็มั่งงานทำและมีรายได้มากขึ้น มาตรฐานการดำรงชีพของประชาชนก็จะดีขึ้น

3) เมื่อประชาชนมีความกินดีอยู่ดีแล้ว เศรษฐกิจและสังคมของประเทศก็จะดีขึ้นตามไปด้วย

4) ทำให้เกิดความสมดุลทางการค้าและการชำระเงินกับต่างประเทศ ทำให้การค้าระหว่างประเทศดีขึ้น เพราะมีการซื้อขายแลกเปลี่ยนกันอย่างคล่องตัว

ประเภทของการออมทรัพย์ ซึ่งโดยทั่วไปการออมทรัพย์จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) การออมทรัพย์แบบสมัครใจ (Voluntary Saving) คือ การออมทรัพย์ที่ผู้ออมมีความตั้งใจที่จะออมทรัพย์ด้วยตนเอง เพราะเห็นว่ากว่าจะได้เงินมาใช้จ่ายนั้นได้มาด้วยความลำบาก ดังนั้นควรจะเก็บออมเงินรายได้ส่วนหนึ่งเอาไว้เพื่อใช้จ่ายในอนาคตเมื่อมีความจำเป็นเกิดขึ้น ซึ่งการเก็บลักษณะนี้เป็นแบบสมัครใจ ไม่

มีผู้ใดบังคับ แต่โดยปกติแล้วบุคคลที่ทำงานมีรายได้จำนวนมากมักไม่คำนึงถึงเรื่องนี้ โดยเฉพาะผู้รายได้ที่ไม่มีภาระผูกพัน เช่น ยังไม่แต่งงาน มักจะจับจ่ายใช้สอยตามสบาย ตามความเคยชิน ตามสภาพแวดล้อมที่พอใจ ฯลฯ ด้วยเหตุนี้การออมทรัพย์แบบสมัครใจจึงกระทำได้อย่างและทำได้ในบุคคลเพียงบางคนเท่านั้น

2) การออมทรัพย์แบบบังคับ (Forced Saving) คือ การออมทรัพย์ที่ตัวเราสร้างภาระผูกพันให้กับตนเอง เพราะไม่สามารถออมทรัพย์แบบสมัครใจได้ผล เช่น ฝากเงินออมประเภทฝากประจำไว้กับธนาคาร เป็นสมาชิกสหกรณ์ การทำประกันชีวิต ฯลฯ โดยวิธีนี้จะทำให้ผู้บริโภคต้องมีภาระผูกพัน และสามารถมีเงินออมได้ เนื่องจากต้องเก็บรายได้ส่วนหนึ่งเอาไว้ให้กับสถาบันการออมทรัพย์

2. ปัจจัยที่กำหนดการบริโภคและการออมมวลรวม

จากการศึกษาข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับความต้องการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและการออมพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคและการออมมีดังนี้ (มณีรัตน์ ภิญญัญญาฤกษ์ และคณะ. 2553: 62-84)

ก. **สินเชื่อเพื่อการบริโภค และอัตราดอกเบี้ย** การให้สินเชื่อแก่ผู้บริโภค โดยการขายสินค้าผ่อนชำระจะเป็นการกระตุ้นให้มีการใช้จ่ายในการบริโภคมากขึ้นเพราะผู้บริโภคสามารถซื้อและเป็นเจ้าของสินค้าก่อนได้โดยชำระเงินที่หลัง และจำนวนเงินที่ต้องชำระต่ำหรือให้ระยะเวลาการผ่อน

ชำระยาวนาน ก็จะทำให้ความโน้มเอียงในการบริโภคของสังคมนั้นย่อมสูงกว่าสังคมที่ไม่มีมาให้สินเชื่อแก่ผู้บริโภค แม้ว่าระดับรายได้ของสังคมทั้งสองนั้นจะใกล้เคียงกันก็ตาม

ในกรณีของอัตราดอกเบี้ย ถ้าอัตราดอกเบี้ยต่ำไม่ว่าจะเป็นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากหรืออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ จะทำให้ผู้บริโภคมีความโน้มเอียงที่จะใช้จ่ายในการบริโภคมากขึ้น และการออมจะลดลง ทั้งนี้เพราะต้นทุนในการกู้ยืมเพื่อนำเงินไปใช้ต่ำ ในขณะที่ผลตอบแทนต่อการออมเงินที่ต่ำด้วย และในทางตรงกันข้ามถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น ความต้องการที่จะใช้จ่ายในการบริโภคก็จะลดลงและการออมก็จะมากขึ้น

ข. โภคทรัพย์ของผู้บริโภค ได้แก่สินทรัพย์มีค่าทั้งหลายที่ผู้บริโภคถืออยู่ไม่ว่าจะเป็นถาวรวัตถุ เช่น บ้าน รถยนต์ และเครื่องตกแต่งทั้งหลาย ตลอดจนเงินสดและสินทรัพย์ทางการเงินที่มีสภาพคล่องสูงสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้รวดเร็ว เช่น เงินฝากในธนาคาร หุ้่น พันธบัตร ตามปกติสินทรัพย์เหล่านี้ได้มาจากการออมของผู้มีเงินได้ เมื่อใดก็ตามที่โภคทรัพย์เหล่านี้มีค่ามากขึ้น จะทำให้ผู้บริโภคมีแนวโน้มจะใช้จ่ายเงินเพื่อการบริโภคมากขึ้นและอมน้อยลง ทั้งนี้เพราะเขามีความรู้ดีกว่าฐานะทางเศรษฐกิจของเขามั่นคงเพียงพอแล้ว ไม่มีความจำเป็นต้องสะสมโภคทรัพย์เพิ่มขึ้นอีก แต่ถ้าโภคทรัพย์มีค่าลดลง ผู้บริโภคจะลดการใช้จ่ายในการบริโภคและออมมากขึ้นเพื่อรักษาโภคทรัพย์ฐานะดั้งเดิมของตนไว้

ค. การคาดคะเนของผู้บริโภค หากผู้บริโภคคาดว่าเขาจะมีรายได้มากขึ้นในอนาคตเขาอาจจะใช้จ่ายไปในการบริโภคสูงขึ้นเสียตั้งแต่ปัจจุบัน โดยอาจจะกู้หนี้ยืมสินมาใช้จ่าย ทั้งนี้เพราะเขามีความรู้ดีกว่าเขามีความสามารถที่จะชำระหนี้ เพราะรายได้ของเขาจะมีมากขึ้น ดังนั้น ณ ระดับรายได้ที่ยังไม่เปลี่ยนแปลงนั้น เขาจะมีความต้องการที่จะใช้จ่ายไปในการบริโภคมากขึ้นและอมน้อยลง แต่ในทางตรงกันข้ามหากเขาคาดคะเนว่ารายได้ของเขาจะลดลงในอนาคตเขาต้องเก็บออมมากขึ้น เพื่อจะได้นำไปใช้ในอนาคตได้

การคาดคะเนเกี่ยวกับราคาสินค้าและบริการ ก็มีผลกระทบต่อความต้องการใช้จ่ายและการออมได้ ถ้าผู้บริโภคคาดคะเนว่าราคาของสินค้าใดจะลดลงในอนาคตก็จะระงับการซื้อสินค้านั้น หรือหากจำเป็นก็จะซื้อเพียงแต่น้อย เพื่อรอให้ราคาลดลงเสียก่อน แต่ในทางตรงกันข้ามหากผู้บริโภคคาดคะเนว่าราคาสินค้าจะสูงขึ้นในอนาคต ผู้บริโภคมักจะรีบซื้อเสียก่อนในปัจจุบัน ทำให้รายจ่ายในการบริโภคสูงขึ้น และการออมลดลง ณ ทุกระดับรายได้

นอกจากนั้นการคาดคะเนเกี่ยวกับปริมาณสินค้าที่จะมีในท้องตลาดในอนาคตก็มีผลกระทบต่อรายจ่ายในการบริโภคและการออมในปัจจุบันด้วย หากคาดว่าปริมาณสินค้าในตลาดจะลดลง ผู้บริโภคก็จะซื้อสินค้านั้นมากกว่าคุณไว้เสียก่อน ทำให้รายจ่ายในการบริโภค ณ ระดับรายได้เดิมเพิ่มขึ้น และการออมลดลง

ง. หนี้สินของผู้บริโภคในปัจจุบัน ถ้าผู้บริโภคมีหนี้สินที่เกิดจากการบริโภคในอดีตมาก เช่น ต้องผ่อนส่งบ้าน รถยนต์ เครื่องปรับอากาศ ผู้ยื่นก็ยอมเป็นไปได้ว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภคของเขาในปัจจุบันจะน้อยลง แต่ในทางตรงกันข้าม หากผู้บริโภคยังไม่ก่อหนี้สินเลย การบริโภคในปัจจุบันก็จะมีมากขึ้นได้แทนที่จะนำเงินส่วนหนึ่งของรายได้ไปชดเชยหนี้เก่า

จ. ค่านิยมทางสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยทางจิตวิทยา ถ้าคนในสังคมนิยมการบริโภคสินค้าและบริการเพื่อความมีหน้ามีตา ก็อาจจะจูงใจให้มีการเลียนแบบ มีการใช้จ่ายเพื่อซื้อเครื่องใช้ทรัพย์สินให้เท่าเทียมเพื่อนฝูงในสังคม หรือถ้าสังคมใดเห็นว่าการประหยัดเป็นสิ่งที่ถูกที่ควร คนในสังคมนี้อาจจะมีการใช้จ่ายมวลรวมที่น้อยกว่าสังคมที่ประเมินคุณค่าของคนจากรายทางวัตถุ เช่น การมีรถยนต์ยี่ห้อดี ๆ นั่ง เป็นต้น

ฉ. ระดับราคาสินค้า เมื่อระดับราคาสินค้าสูงขึ้นจะทำให้รายจ่ายในการบริโภคลดลง การออมจะเพิ่มขึ้น และเมื่อระดับราคาสินค้าลดลง รายจ่ายในการบริโภคจะสูงขึ้น การออมจะมากขึ้น

ช. จำนวนประชากรและโครงสร้างอายุประชากร ถ้าจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น รายจ่ายมวลรวมในการบริโภคก็มากขึ้น ลักษณะโครงสร้างอายุของประชากรที่เปลี่ยนแปลงก็มีอิทธิพลในการบริโภคสินค้าบางประเภท เช่น ถ้าจำนวนประชากรในวัยเรียนเพิ่มสูงขึ้น ก็จะมีรายจ่ายในการซื้อสินค้าประเภทเครื่องเขียน เสื้อผ้า ชุดนักเรียนมากขึ้น เงินออม ณ ทุกครั้งรายได้ออมน้อยลง

นอกจากปัจจัยดังกล่าวแล้ว การกระจายรายได้ของระบบเศรษฐกิจ รวมทั้งการโฆษณาขายสินค้าในตลาดมีผลต่อรายจ่ายในการบริโภคด้วย เช่น ถ้าการกระจายรายได้มีความเป็นธรรมมากขึ้นโดยการเก็บภาษีจากผู้มีรายได้สูง และนำมาใช้จ่ายให้แก่ผู้มีรายได้ต่ำกว่า รายจ่ายในการบริโภคของกลุ่มผู้มีรายได้สูงจะลดลงเพราะรายได้หลังหักภาษีแล้วจะลดลง ในขณะที่รายจ่ายในการบริโภคของกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำจะสูงขึ้น เนื่องจากมีรายได้เพิ่มขึ้น รายจ่ายมวลรวมจะสูงขึ้น ทั้งนี้โดยมีข้อสมมติว่าผู้มีรายได้สูงมีแนวโน้มที่จะบริโภคเพิ่มน้อยเพื่อรายได้เพิ่มขึ้น ในขณะที่การบริโภคของผู้มีรายได้น้อยจะเพิ่มขึ้นมากเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น

ตัวแปรเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อรายจ่ายในการบริโภคมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละสังคม แต่ส่วนใหญ่รายได้ที่ใช้จ่ายได้ในปัจจุบันของครัวเรือนจะมีอิทธิพลค่อนข้างมากต่อรายจ่ายในการบริโภคของครัวเรือน

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริโภคและการออม

ค่าใช้จ่ายในการบริโภค หมายถึง ค่าใช้จ่ายของทุกคนหรือทุกครัวเรือนในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งก็คือการบริโภคมวลรวมนั่นเอง และเมื่อหักการบริโภคออกจากรายได้แล้ว ส่วนที่เหลือก็คือการออมมวลรวม ซึ่งหมายถึง การออมของคนหรือทุกครัวเรือนในระบบเศรษฐกิจนั่นเอง ในเศรษฐกิจอย่างง่าย สามารถหาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ การบริโภคและการออมได้ดังนี้

$$y_d = c + s$$

โดยที่ y_d คือ รายได้ที่สามารถนำไปจ่ายได้ (รายได้ของครัวเรือนหลังจากหักภาษีเงินได้ส่วนบุคคล)

c คือ การใช้จ่ายในการบริโภค

s คือ เงินออม

และนำมาเขียนสมการการออมได้ดังนี้

$$s = y_d - c$$

นั่นคือ ถ้าหากบุคคลใช้จ่ายรายได้ของเขาเพื่อใช้ในการบริโภคน้อยกว่ารายได้ที่เขาได้รับ รายได้ส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายในการบริโภค เรียกว่า เงินออม

ทฤษฎีการบริโภคของเคนส์ ตามแนวคิดของเคนส์ นั้น ความต้องการบริโภคของครัวเรือนจะขึ้นอยู่กับรายได้ กล่าวคือ ครัวเรือนที่มีรายได้สูง จะมีการบริโภคมากกว่าครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ แทนด้วยสมการฟังก์ชันการบริโภค ดังนี้

$$c = c_0 + by_d \quad (\text{โดยที่ } b = \text{MPC} \text{ โดยที่ } 0 < b < 1 \text{ และ } c_0 > 0)$$

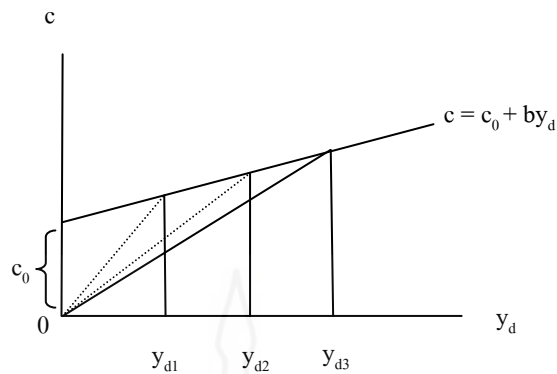
โดยที่ c หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการบริโภค

c_0 หมายถึง การบริโภคอิสระ หรือเป็นการบริโภคที่ไม่ขึ้นกับรายได้

(นั่นคือค่าใช้จ่ายในการบริโภคขั้นต่ำสุดที่จำเป็น เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้แม้ว่าไม่มีรายได้เลย)

b หมายถึง ความโน้มเอียงส่วนเพิ่มในการบริโภค (MPC)

y_d หมายถึง รายได้ที่สามารถใช้จ่ายได้ของบุคคล

ภาพที่ 2.1 ฟังก์ชันการบริโภคของเคนส์

จากภาพที่ 2.1 แสดงถึงฟังก์ชันการบริโภคของเคนส์ซึ่งมาจากสมการ $c = c_0 + by_d$ เมื่อระดับรายได้เพิ่มขึ้น ประชาชนหรือครัวเรือนมีแนวโน้มที่จะใช้จ่ายเมื่อคิดเป็นร้อยละของรายได้ที่สามารถใช้จ่ายได้ (disposable income) ลดลง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เมื่อรายได้เพิ่มขึ้น การบริโภคก็เพิ่มขึ้นด้วยแต่เพิ่มขึ้นน้อยกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้

สมการการบริโภคแสดงอยู่ในภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคกับรายได้ โดยมีจุดตัดที่แกน c_0 ซึ่งเป็นการบริโภคอิสระที่ไม่ขึ้นกับระดับรายได้ และมีความชันเท่ากับ b ซึ่งก็คือ

ความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการบริโภค (MPC) ในสมการการบริโภค แสดงให้เห็นว่า การบริโภคจะเพิ่มขึ้นเมื่อรายได้เพิ่มขึ้น สมการ $c = c_0 + by_d$ แสดงให้เห็นว่าที่ระดับรายได้ต่ำๆ การบริโภคจะมีค่ามากกว่ารายได้และที่ระดับรายได้สูงๆ การบริโภคจะมีค่าน้อยกว่ารายได้

ค่า b ในสมการ c มีชื่อเรียกว่า ค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการบริโภค (marginal propensity to consume) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของค่าใช้จ่ายในการบริโภคเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรายได้ 1 หน่วย ค่า MPC หรือ b จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 และ 1 (สมมุติว่า $b = 0.8$ หมายความว่า เมื่อหน่วยครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้น 1 บาท การบริโภค จะเพิ่มขึ้น 0.80 บาท) ส่วนของรายได้ที่เหลือจะเก็บอยู่ในรูปของเงินออม

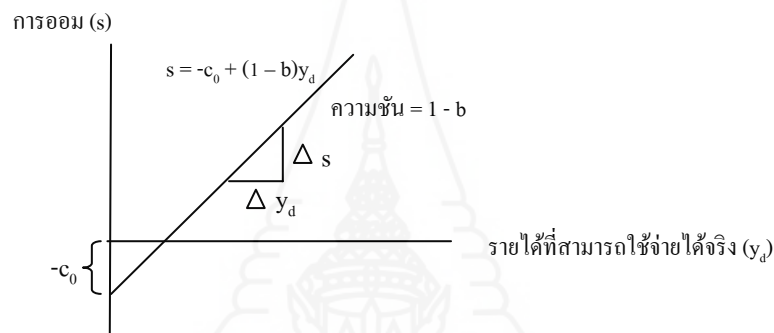
โดยสมการข้างต้นแสดงถึงรายได้ที่สามารถใช้จ่ายได้จริง (y_d) (ซึ่งหาได้จากรายได้ (y) หักออกจาก (t) นั้นเอง) ซึ่งจะเท่ากับการบริโภค (c) บวกด้วยการออม (s) ดังนั้นเมื่อแทนค่าในสมการข้างต้นคือ $y_d = c + s$ โดยสมการ $c = c_0 + by_d$ จะได้สมการการออมของเคนส์ดังนี้

$$s = c_0 + (1 - b) y_d$$

จากสมการการออมของเคนส์โดยรายได้ที่สามารถใช้จ่ายได้จริง (y_d) จะเป็นตัวกำหนดปริมาณเงินออมนั่นเอง โดยที่ b คือ ค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้าย และ $-c_0$ คือ ค่าคงที่ในส่วนที่ไม่ผันแปรกับรายได้นั่นเอง โดยหากรายได้ที่สามารถใช้จ่ายได้จริงเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้การบริโภคเพิ่มขึ้น 1 หน่วย โดยส่วนที่เหลือของการเพิ่ม $(1 - b)$ คือ การเพิ่มของการออม นั่นคือ

$$\frac{\Delta s}{\Delta y_d} = 1 - b$$

การเพิ่มของการออมอันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของรายได้ที่ใช้จ่ายได้จริง 1 หน่วย คือ ค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการออม (MPS) ซึ่งมีค่าเท่ากับ $1 - b$ นั่นเอง หรือคือค่าความชันของเส้นการออม เส้นการออมสามารถแสดงได้ในภาพที่ 2.2

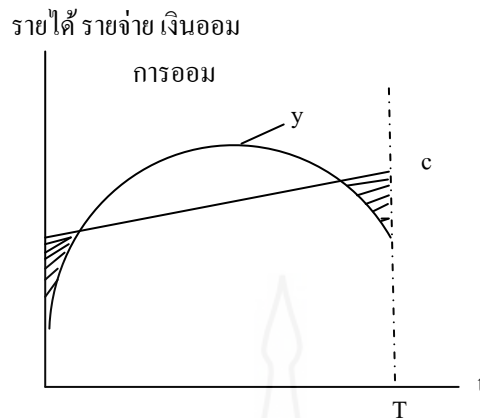

ภาพที่ 2.2 ฟังก์ชันการออมของเคนส์

ทฤษฎีวงจรของการบริโภคและการออม

ฟรังโก โมดิกเลียอานี ร่วมกับลูกศิษย์ คือ อัลเบิร์ต แอนและริชาร์ด บรัมเบิร์ก ได้นำเสนอทฤษฎีวงจรชีวิตว่า “บุคคลหนึ่งๆ จะมีกระแสรายได้ค่อนข้างต่ำในระยะเริ่มแรกและบั้นปลายของชีวิต เนื่องจากผลิตภาพการผลิตของแรงงานอยู่ในระดับต่ำ และจะมีระดับรายได้ที่สูงเมื่ออยู่ในวัยกลางคน เนื่องจากผลิตภาพของแรงงานสูงนั่นเอง”

นั่นก็คือระดับรายได้จะค่อยๆ เพิ่มขึ้นจาก ช่วงแรกของชีวิต และจะเพิ่มขึ้นไปเรื่อยๆ และอยู่ในระดับสูงเมื่ออยู่ใน วัยทำงาน ซึ่งมักจะเป็น วัยกลางคน หลังจากนั้นรายได้จะลดลงเมื่อเข้าสู่ช่วงหลังชีวิตการทำงานหรือเข้าสู่วัยชรา นั่นเอง ในขณะที่เดียวกันปัจเจกชนจะวางแผนการบริโภคและการออมในระยะยาว เพื่อจัดสรรการบริโภคของตัวเองเพื่อให้ตัวเองมีทางเลือกที่ดีที่สุดที่จะเป็นไปได้ในตลอดชีวิตของเขา ในขณะที่จะเก็บเงินออมไว้สำหรับเพื่อใช้ในการบริโภคในอนาคตเมื่อเข้าสู่ วัยชรา นั่นเอง ซึ่งแสดงโดยภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 ทฤษฎีวงจรชีวิตของการบริโภคและการออม

จากภาพที่ 2.3 แสดงให้เห็นว่าตลอดช่วงชีวิตของมนุษย์จะมีรายได้ไม่เท่ากัน นั่นคือ ในช่วงแรกของชีวิตบุคคลจะเป็นผู้ยืมสุทธิ (net borrower) เพราะมีการใช้จ่ายมากกว่ารายได้ที่หา มาได้ (แสดงโดยจุดที่บ) ส่วนในช่วงที่สองของชีวิตหรือในช่วงวัยทำงานซึ่งอยู่ในวัยกลางคนนั้น เขาจะมีเงินเก็บออมเนื่องจากหารายได้มากกว่าการใช้จ่าย ส่วนในช่วงบั้นปลายชีวิตหรือช่วงวัย สูงอายุ การใช้จ่ายของเขามากกว่ารายได้ที่มีอยู่ หรือเงินออมจะติดลบนั่นเอง (dissaving) ดังแสดงโดย จุดที่บ ดังนั้นลักษณะของการกระจายรายได้ตลอดชั่วอายุขัยของคนจึงมีลักษณะเหมือนเส้น โค้งคว่ำ (เส้นรายได้) ส่วนการบริโภคของบุคคลนั้นจะมีระดับการบริโภคที่ค่อนข้างคงที่ตลอดชีวิต การกระจายการบริโภคตลอดชั่วอายุขัยของคนจึงมีลักษณะเป็นเส้นตรงเอียงลาดเล็กน้อยจากซ้ายมือ ขึ้นไปทางขวามือ (เส้นรายจ่าย)

ซึ่งทฤษฎีวงจรชีวิตของการบริโภคและการออม สร้างขึ้นเพื่ออธิบายพฤติกรรมในการใช้ จ่ายเพื่อการบริโภคของบุคคล โดยมีหลักการสำคัญที่ว่า ผู้บริโภคมีการวางแผนระยะยาวในการใช้ จ่ายเพื่อการบริโภคและการออม โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดสรรการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคไปใน แนวทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองมากที่สุดตลอดช่วงวงจรชีวิตของตน โดยส่วนที่เป็นการ ออมนั้นเกิดจากการที่ผู้บริโภคต้องการนำเอาการออมที่สะสมไว้ในช่วงเวลาที่มียาได้ เพื่อไปใช้ จ่ายในช่วงเวลาที่ไม่มีรายได้เมื่อมีอายุมากขึ้น โดยที่ความสัมพันธ์ของการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค สามารถแสดงได้ด้วยสมการดังนี้ คือ

$$C = aW + cY$$

โดยที่ C คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค

W คือ ความมั่งคั่งที่แท้จริง

Y คือ รายได้จากการทำงาน

- a คือ ความโน้มเอียงส่วนเพิ่มในการบริโภคของความมั่งคั่ง
- c คือ ความโน้มเอียงส่วนเพิ่มในการบริโภคของรายได้จากการทำงาน

ทฤษฎีรายได้ถาวรของการบริโภค

มิลตัน ฟรีดแมน (1912-2006) เป็นผู้พัฒนาทฤษฎีรายได้ถาวรของการบริโภคหรือที่เรียกว่า Permanent Income Hypothesis สาธารณศาสตร์สำคัญของทฤษฎีคือ ผู้บริโภคสามารถมีทางเลือกในการบริโภคโดยที่การบริโภคของเขานั้นไม่ถูกกำหนดจากรายได้ในปัจจุบัน (รายได้ ณ ขณะใดขณะหนึ่ง) แต่ถูกกำหนดจากรายได้ถาวรซึ่งเป็นระดับรายได้เฉลี่ยที่ผู้บริโภคคาดว่าจะได้รับในระยะยาว หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การใช้จ่ายในการบริโภคนั้น ไม่จำเป็นต้องผูกพันกับรายได้ปัจจุบันหากผู้บริโภคสามารถจะใช้รายได้จากอนาคต ซึ่งอาจจะมาจากการกู้ยืมและขายอสังหาริมทรัพย์ โดยฟรีดแมนจะแบ่งรายได้ออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นรายได้ถาวร และส่วนที่เป็นรายได้ชั่วคราวที่เกิดขึ้นโดยมิได้คาดหมาย ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นทั้งเป็นบวก (เช่น ถูกลอตเตอรี่) เป็นลบ (ทำเงินหาย) หรือเท่ากับศูนย์

ฟรีดแมนมีข้อสมมติว่า ผู้บริโภคจะจัดสรรรายได้ของเขาทั้งในปัจจุบันและอนาคตเพื่อเฉลี่ยให้การบริโภคมีความแน่นอน ซึ่งหมายถึงมีระดับของการบริโภคถาวร (c_p^i) โดยแสดงสมการได้ดังนี้

$$(c_p^i) = k^i y_p^i$$

โดยที่ c_p^i คือ ระดับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคถาวรในช่วงเวลาที่ i

k^i คือ อัตราส่วนของรายได้ถาวรที่ถูกนำไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภคแบบถาวร

ในช่วงเวลาที่ i (อาจขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย รสนิยมส่วนบุคคล และรายได้ที่คาดว่าจะได้รับ)

y_p^i คือ ระดับรายได้ถาวรในช่วงเวลาที่ i

โดยฟรีดแมนจะแบ่งรายได้ออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นรายได้ถาวร และส่วนที่เป็นรายได้ชั่วคราวที่เกิดขึ้นโดยมิได้คาดหมาย ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นทั้งเป็นบวก (เช่น ถูกลอตเตอรี่) เป็นลบ (ทำเงินหาย) หรือเท่ากับศูนย์ ซึ่งรายได้ชั่วคราวเหล่านี้เป็นส่วนที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างรายได้ปัจจุบันและรายได้ถาวร ดังนั้นรายได้ทั้งหมด (y^i) จึงประกอบไปด้วยผลรวมของรายได้ถาวร (y_p^i) ดังแสดงในสมการต่อไปนี้

$$y^i = y_p^i + y_c^i$$

และการบริโภคทั้งหมดในแต่ละช่วงระยะใดๆ จะประกอบด้วย ผลรวมของการบริโภคถาวร และการบริโภคชั่วคราว ซึ่งแสดงถึงส่วนที่ทำให้เกิดความแตกต่างในระดับการ

บริโภคลาว ซึ่งอาจจะเป็นบวก ลบ หรือเท่ากับศูนย์ก็ได้ การบริโภคลาวทั้งหมดสามารถแสดงได้ดังสมการต่อไปนี้

$$c^i = c_p^i + c_t^i$$

4. ทฤษฎีความต้องการถือเงิน

ทฤษฎีความต้องการถือเงินของเคนส์ โดยแบ่งแรงจูงใจในความต้องการถือเงินของประชาชน ออกเป็น 3 ประเภทด้วยกันคือ

1. ความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายใช้สอย (Transaction demand for money) ปัจจัยสำคัญที่สุดในการกำหนดความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายใช้สอยของประชาชนคือรายได้ และจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับรายได้ หมายความว่าเมื่อรายได้ของประชาชนสูงขึ้น ประชาชนก็จะมีความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้นด้วย และในทางตรงกันข้ามเมื่อรายได้ของประชาชนลดลง ประชาชนก็จะมีความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายใช้สอยลดลงด้วย

2. ความต้องการถือเงินเพื่อเหตุฉุกเฉิน (Precautionary demand for money) ในทัศนะของเคนส์ โลกที่เราอาศัยอยู่นั้นมีความไม่แน่นอน (uncertainty) เกิดขึ้นอยู่เสมอ และเป็นเหตุการณ์ที่เราไม่สามารถบอกได้แน่นอนว่าจะเกิดขึ้นเมื่อไหร่ ดังนั้นบุคคลจึงมีความจำเป็นที่จะต้องถือเงินไว้ส่วนหนึ่งเพื่อสำรองไว้ใช้จ่ายในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันหรือฉุกเฉินขึ้น เช่น เกิดอุบัติเหตุ การเจ็บไข้ได้ป่วย อุทกภัย อัคคีภัย เป็นต้น ซึ่งเคนส์ เรียกการถือเงินประเภทนี้ว่า ความต้องการถือเงินเพื่อเหตุฉุกเฉิน และโดยทั่วไปแล้วการถือเงินประเภทนี้ก็จะเป็นส่วนหนึ่งโดยตรงกับรายได้ เช่นเดียวกันกับการถือเงินเพื่อการใช้จ่ายใช้สอย หมายความว่า เมื่อรายได้เพิ่มขึ้นความต้องการถือเงินเพื่อเหตุฉุกเฉินก็จะเพิ่มขึ้นด้วย และในทางตรงกันข้ามเมื่อรายได้ลดลงความต้องการถือเงินเพื่อเหตุฉุกเฉินก็จะลดลงด้วย

3. ความต้องการถือเงินเพื่อการเก็งกำไร (Speculative demand for money) ความต้องการถือเงินประเภทนี้จะขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย ความต้องการถือเงินเพื่อเก็งกำไรจะสูงขึ้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำเพราะคนคาดหมายว่า capital gains จะดีดลปในอนาคต จึงชอบที่จะถือเงินมากกว่าถือเป็นหุ้นกู้ และในทางตรงกันข้ามความต้องการถือเงินจะต่ำเมื่ออัตราดอกเบี้ยสูง

5. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กาญจณี กังวานพรศิริ และสุภมาส อังศุโชติ (2555) ได้ศึกษาแนวทางและมาตรการส่งเสริมการออมของผู้สูงอายุตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาจังหวัดนนทบุรี รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยประยุกต์ เก็บรวบรวมจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวม 1,000 คน การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจและผลสัมฤทธิ์ของโครงการอบรมวิเคราะห์โดยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที สัมประสิทธิ์สหพันธ์ และการทดสอบไคสแควร์ ส่วนการวิเคราะห์ ส่วนการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบต่อการออมของผู้สูงอายุนั้น คณะผู้วิจัยสร้างแบบจำลองสมการ โครงสร้าง และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลค่าสัมประสิทธิ์ของโมเดล

ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพก่อนเกษียณที่สำคัญ 3 อันดับแรก คือ ข้าราชการ เกษตรกร และประกอบธุรกิจส่วนตัว ซึ่งสอดคล้องกับสถานภาพหลังเกษียณที่สำคัญ 3 อันดับแรก คือ ไม่ได้ทำงาน ข้าราชการบำนาญ และเกษตรกร แหล่งรายได้ที่สำคัญคือ เบี้ยยังชีพและบำเหน็จบำนาญ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีรายได้ออมเฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 9,000 บาท มีสินทรัพย์และนิยมถือครองสินทรัพย์เป็นเงินสดและที่ดิน มูลค่าการออมเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 2,000 บาท นิยมเก็บออมเป็นเงินสด ไม่มีหนี้สิน มีทัศนคติดีมากเกี่ยวกับการออม ปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง มีความรู้ทางการเงิน และไม่ค่อยได้รับรู้ข่าวสารข้อมูลด้านการเงิน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นสมาชิกระบบการออมในชุมชน กลุ่มการออมในชุมชนมีบทบาทมากในการส่งเสริมการออมของผู้สูงอายุและจัดสรรสวัสดิการให้สมาชิก สถานภาพทางการเงินและการปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ต่างอธิบายการออมของผู้สูงอายุได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มากและมีนัยสำคัญทางสถิติ และค่า R^2 ที่สูง พบว่ารายได้มีความสัมพันธ์และอธิบายสถานภาพทางการเงินได้ดีที่สุดในบริบทของการส่งเสริมการออมของผู้สูงอายุ ข่าวสารข้อมูลทางการเงินมีความสัมพันธ์และอธิบายการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ดีที่สุด มาตรการระยะสั้นในการส่งเสริมการออม คือ การจัดโครงการอบรมผู้สูงอายุให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารเงิน และเพิ่มการรับรู้ข่าวสารข้อมูลทางการเงิน และมาตรการระยะยาว คือ การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมียรายได้เพิ่มจากการทำงาน

กนกวรรณ วิเชียร (2555) ผลการศึกษาประเภทสารนิพนธ์ เรื่อง พฤติกรรมการออมของข้าราชการและลูกจ้างประจำมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของข้าราชการและลูกจ้างประจำ ในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยศึกษาปัจจัยด้านพื้นฐานส่วนบุคคล และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ข้าราชการและลูกจ้างประจำ ในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 320 คน โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบค่าไค-สแควร์

ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ ประเภทบุคลากร เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม ส่วนสถานภาพการสมรส และจำนวนสมาชิกในครอบครัว เป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ พบว่า รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายโดยเฉลี่ยต่อเดือน และหนี้สินโดยเฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของข้าราชการและลูกจ้างประจำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) ผลการศึกษาประเภทสารนิพนธ์ เรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ โดยเป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ ด้วยแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 256 คน ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติขั้นพื้นฐานและการทดสอบหาปัจจัยที่มีผลต่อการออมใช้การวิเคราะห์โดยสมการถดถอยเชิงเส้นตรง

ผลการศึกษาพบว่า เพศหญิงมีการออมมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท ผู้ที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการออมในสถาบันการเงินมากที่สุด ผู้ที่มีสถานภาพโสดมีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวนสมาชิกในครอบครัว สำหรับการออมในสถาบันการเงินส่วนใหญ่จะออมในรูปของเงินฝากธนาคาร และการออมที่ไม่ใช่สถาบันการเงินส่วนใหญ่ออมในรูปของทองคำ โดยมีจุดมุ่งหมายในการออมเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน โดยปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ มี 3 ปัจจัย ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งพบว่าจำนวนสมาชิกในครอบครัวส่งผลต่อการออมในทางลบ ถ้าจำนวนสมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น 1 คน จะส่งผลให้มีการออมลดลง 1.3756 บาท รายได้ต่อเดือนส่งผลต่อการออมในทางบวก ถ้ารายได้ต่อเดือนเพิ่มขึ้น 1 บาท มีผลทำให้จำนวนเงินออมเพิ่มขึ้น 0.800 บาท และค่าใช้จ่ายต่อเดือน ส่งผลให้การออมเปลี่ยนแปลงไปในทางลบ หมายความว่าถ้ามีค่าใช้จ่ายต่อเดือนเพิ่มขึ้น 1 บาท มีผลทำให้จำนวนเงินออมลดลง 0.881 บาท

อมรรัตน์ วงศ์จันทร์ (2554) ผลการศึกษาประเภทสารนิพนธ์ เรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำนวน 135 คน ทำการศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิ โดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุ

ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการออมของครูโรงเรียน โยธินบูรณะ ด้านจำนวนเงินออมต่ำสุดเท่ากับ 0.00 บาท จำนวนเงินออมต่อเดือนสูงสุด 30,000 บาท และจำนวนเงินออมต่อเดือนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5,907.41 บาท การออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินอยู่ในรูปแบบการฝากเงินกับธนาคารมากที่สุด ส่วนการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน อยู่ในรูปแบบการเก็บเงินสดไว้กับตัว สำหรับวัตถุประสงค์การออมคือเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการออมพบว่า จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออม ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนอายุ อายุราชการ/อายุงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออม ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจ พบว่า รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนเงินออม และรายจ่ายต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออม ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

พรรณภา วิไลศรีอัมพร (2552) ผลการศึกษาประเภทคั่นคว้ออิสระ เรื่องพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สังกัดศูนย์บริการลูกค้า โดยการสุ่มตัวอย่างพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติไค-สแควร์

ผลการศึกษาพบว่า (1) พฤติกรรมการออมของพนักงานส่วนใหญ่มีจำนวนเงินออมน้อยละ 10-20 ของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉินโดยฝากเงินกับธนาคาร เพราะสะดวกในการนำเงินออกมาใช้และออมมานาน 1-5 ปี (2) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานคือ ทศนคติในการออมของบุคคล ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและอัตราดอกเบี้ย ความสะดวกในการออม การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการเกี่ยวกับการออม ความมั่นคงของสถาบันการเงินและภาวะเงินเฟ้อ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ส่งผลให้การออมเพิ่มขึ้น คือ รายได้เพิ่มขึ้นและปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ส่งผลให้การออมลดลง คือ ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น สาเหตุที่ไม่ออมเพราะรายได้น้อยไม่มีเงินเหลือในการออม

อนงค์นุช เทียนทอง (2554) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมและรูปแบบการออมของพนักงานสถาบันการเงินและข้าราชการในจังหวัดอุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมและรูปแบบการออมและปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการออมของพนักงานสถาบันการเงินและข้าราชการในจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มพนักงานสถาบันการเงินและกลุ่มข้าราชการเลือกที่จะออมเงินมากกว่าลงทุนทางการเงิน ซึ่งการออมเงินจะออมในรูปแบบฝากออมทรัพย์ และฝากแบบสหกรณ์ออมทรัพย์ ส่วนกลุ่มพนักงานสถาบันการเงินจะมีการลงทุนทางการเงินมากกว่ากลุ่มข้าราชการ ส่วนปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมของสองกลุ่ม

พบว่า ทั้งสองกลุ่มจะมีพฤติกรรมการเลือกออมเงินไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านการเลือกลงทุนทางการเงินจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน และปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการออมและการลงทุน ทั้งสองกลุ่มให้ความสำคัญในระดับใกล้เคียงกัน ซึ่งให้ความสำคัญมากที่สุดกับปัจจัยความมั่นคงของสถาบันการเงิน และกลุ่มข้าราชการจะให้ความสำคัญมากที่สุดเพิ่มเข้ามากับปัจจัยผลตอบแทนจากการลงทุน

การศึกษาพฤติกรรมการออมของครัวเรือนไทยของโสภณ ราชารัง (มณีรัตน์ ภิญโญ ภูษาฤกษ์ และคณะ. 2553: 85) ที่ได้จากการสำรวจการออมในปี พ.ศ. 2536 พบว่ารายได้เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดการออม ในขณะที่อัตราการพึงพิงเป็นปัจจัยมีผลในทางลบต่อการออม โครงสร้างอายุของครัวเรือนมีผลต่อการออมเช่นกัน กล่าวคือ ครัวเรือนที่มีอายุกลางคน คือ 30-39 และ 40-49 เป็นผู้ออมมีความสำคัญมากที่สุด อาชีพและระดับการศึกษาของครัวเรือนก็มีผลต่อการออมด้วย ผู้ประกอบอาชีพการค้าขายและกิจการส่วนตัวเป็นผู้ออมที่สำคัญ รองลงมาเป็นข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างภาคเอกชน และรับจ้าง และยังพบว่าครัวเรือนมีระดับการศึกษาสูงก็จะเป็นผู้ออมที่มีความสำคัญมากขึ้น

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการออมของครัวเรือนกับรายได้ที่ใช้จ่ายได้กับอัตราการพึงพิงของประชากรของประเทศไทย โดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย (TDRI) ในปี พ.ศ. 2529 แสดงว่ารายได้ที่ใช้จ่ายได้มีผลมากในเชิงบวกต่อการออม ในขณะที่อัตราการพึงพิงของประชากรมีผลมากในเชิงลบ

จากการทบทวนทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมดังกล่าวแล้วข้างต้น พบว่า การออมเกิดจากการที่บุคคลไม่บริโภคในปัจจุบัน แต่เก็บออมรายได้ส่วนที่ไม่ได้ใช้ในการบริโภคไว้เพื่อใช้ในการบริโภคในอนาคต รายได้ และค่าใช้จ่ายเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมในเชิงปริมาณ ซึ่งตามกรอบแนวคิดในการวิจัยนี้ พฤติกรรมการออมจะมี 3 ส่วน คือ รูปแบบการออม ปริมาณเงินออม และจุดมุ่งหมายของการออม ให้คำจำกัดความตามกรอบแนวคิดการวิจัย ผู้วิจัยคาดว่า รายได้น่าจะเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถามได้ เมื่อบุคคลไม่มีรายได้ หรือรายได้สุทธิส่วนบุคคลเท่ากับศูนย์ เงินที่เก็บไว้ก็จะถูกนำมาใช้ หรือบุคคลต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อการบริโภค ซึ่งเป็นการบริโภคเพื่อการดำรงชีพขั้นต่ำสุดจึงทำให้เงินออมลดลง และความสัมพันธ์ของการออมกับรายได้สุทธิส่วนบุคคลจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่นเดียวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคและรายได้ กล่าวคือ ถ้าระดับรายได้สุทธิส่วนบุคคลสูงขึ้นการออมก็จะสูงขึ้นด้วย แต่ถ้าหากระดับรายได้สุทธิส่วนบุคคลลดลงการออมก็จะลดลงด้วย เช่นเดียวกับเมื่อรายได้สุทธิส่วนบุคคลลดลงการบริโภคก็ลดลงด้วย และเมื่อรายได้ส่วนบุคคลเพิ่มสูงขึ้นก็ทำให้การบริโภคสูงขึ้นด้วย แต่การ

บริโภคที่เพิ่มขึ้นนั้นจะเพิ่มขึ้นน้อยกว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้น จึงทำให้บุคคลสามารถนำเงินส่วนเพิ่มที่
เหลือนั้นมาเก็บออมไว้มากกว่าการใช้จ่าย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและขอบเขตการศึกษา
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและขอบเขตการศึกษา

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด รวมทั้งสิ้น 152 คน โดยการจัดเก็บข้อมูลทุกคน

1.2 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

1.2.1 พฤติกรรมการออม

- 1) จำนวนเงินออม
- 2) รูปแบบการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาล ได้แก่
 - เก็บไว้เองเป็นเงินสด
 - ฝากเงินกับธนาคาร
 - เงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์
 - กรมธรรม์ประกันชีวิต
 - ซื้อพันธบัตรรัฐบาล
 - อื่นๆ
- 3) จุดมุ่งหมายของการออม

- เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน
- เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในการศึกษาสำหรับตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ
- เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในการซื้อสินทรัพย์ เช่น ทองคำ รถยนต์ บ้าน ที่ดิน
- เพื่อผลตอบแทนจากดอกเบี้ยและเงินปันผล
- เพื่อเป็นหลักประกันในอนาคตให้กับครอบครัว
- เพื่อไว้ใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ เช่น การท่องเที่ยว การทำบุญประเพณีต่างๆ
- อื่นๆ

1.2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่เทศบาล แบ่งเป็น

(1) ปัจจัยด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่

- เพศ
- อายุ
- สถานภาพการสมรส
- ระดับการศึกษา
- จำนวนสมาชิกในครอบครัว
- อายุราชการ/อายุงาน

(2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่

- รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน

2) ตัวแปรตาม คือ ปริมาณเงินออม

3) การแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด กับปัจจัยต่างๆ ที่กำหนดไว้ โดยการนำเอาสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงมาวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งสามารถกำหนดเป็นสมการการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ได้สมการดังนี้

$$S = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4 + \beta_5 X_5 + \beta_6 X_6 + \beta_7 X_7 + u$$

โดยที่ S แทน ปริมาณเงินออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในรูปของเงินบาท

$\beta_0, \beta_1, \beta_2, \dots, \beta_7$ แทน ค่าพารามิเตอร์ของตัวแปรอิสระ

X_1 แทน เพศ

X_2	แทน อายุ (ปี)
X_3	แทน สถานภาพการสมรส
X_4	แทน ระดับการศึกษา
X_5	แทน จำนวนสมาชิกในครอบครัว (คน)
X_6	แทน อายุราชการ/อายุงาน (ปี)
X_7	แทน รายได้ต่อเดือน (บาท/เดือน)
u	แทน ค่าความคลาดเคลื่อน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว อายุราชการ และรายได้ โดยแบบสอบถามคำถามแบบปลายปิด (close-ended question)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมและรูปแบบการออม โดยเป็นแบบสอบถามคำถามแบบปลายปิด (close-ended question)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออม โดยเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (close-ended question)

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับการออม โดยเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (open-ended question)

2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย และสร้างเครื่องมือในการวิจัยให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายของการวิจัย

2.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาแบบทดสอบจะได้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2.3 นำข้อมูลที่ได้ไปสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

2.2.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ได้ไปขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการตรวจแบบสอบถาม พิจารณา ตรวจสอบ และขอคำแนะนำในการแก้ไข ปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ตรงตามประเด็นในเรื่องที่ศึกษา

2.2.5 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปสอบถามกับประชากร

2.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.3.1 เพื่อให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบเนื้อหาและโครงสร้างแบบสอบถามและปรับปรุงสำนวนภาษาที่ใช้ให้ชัดเจนและเหมาะสม

2.3.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะและคุณสมบัติคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 20 ชุด เพื่อทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS หลังจากนั้นได้ทำการแก้ไขแบบสอบถามโดยหารือกับท่านอาจารย์ที่ปรึกษา และนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมโดยแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมยวดี อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ข้อมูลที่ใช้ประกอบการวิจัยประกอบด้วย ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) และข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ซึ่งข้อมูลทั้ง 2 ประเภทได้มาจาก

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมยวดี อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นพนักงานเทศบาลจำนวน 62 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน และพนักงานจ้างจำนวน 89 คน รวมทั้งสิ้น 152 คน โดยใช้แบบสอบถามตอบด้วยตนเอง

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมกรออมได้แก่ บทความ หนังสือ วิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับการออมเพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนข้อมูลปฐมภูมิเพื่อให้ผลการศึกษาที่ได้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะนำมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรม SPSS มีขั้นตอนดังนี้

4.1.1 ตรวจสอบข้อมูล (editing) ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนและสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม

4.1.2 นำข้อมูลทั้งหมดมาทำการลงรหัส (coding)

4.1.3 การประมวลผลข้อมูล นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วมาบันทึกโดยใช้คอมพิวเตอร์เพื่อ
การประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ คือ โปรแกรม SPSS For Window

4.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับ
การศึกษา อาชีพการ/อาชุนาน จำนวนสมาชิกในครอบครัว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ โดยคิด
เป็นค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

4.2.2 การวิเคราะห์พฤติกรรมการออม ในด้านปริมาณเงินออม รูปแบบการออม และ
จุดมุ่งหมายของการออม คิดเป็นค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

4.2.3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม วิเคราะห์โดยสมการถดถอยพหุคูณ
(Multiple regression)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติเพื่อการอธิบายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

5.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)
เป็นค่าสถิติที่บอกถึงสัดส่วนจำนวนต่อร้อยละ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะพื้นฐานของข้อมูล (อภิรัตน์
จันตะนี. 2538: 182)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

โดย P คือ ค่าร้อยละ หรือ % (Percentage)

f คือ ความถี่ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงให้เป็นร้อยละ

N คือ จำนวนความถี่ทั้งหมดหรือจำนวนประชากร

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) สำหรับการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)
เพื่อให้ทราบถึงลักษณะพื้นฐานของข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

โดย \bar{X} คือ ค่าเฉลี่ย (Mean)

$\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N คือ ขนาดของประชากร

5.2 การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple regression) ซึ่งเป็นสมการที่ใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลงในค่าของตัวแปรตามหนึ่งตัวที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในค่าของตัวแปรอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไป (ณรงค์ศักดิ์ ธนวิบูลย์ชัย, 2550: 133) ได้สมการการถดถอยพหุคูณดังนี้

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_k X_k + u_i$$

โดยที่ Y หมายถึง ค่าสังเกต i ของตัวแปรตาม
 X_1, X_2, \dots, X_k เป็นตัวแปรอิสระซึ่งสมมติว่ามีอยู่ k ตัว
 β_0 เป็นค่าตัดแกนตั้ง
 $\beta_0, \beta_1, \dots, \beta_k$ เป็นพารามิเตอร์ของตัวแปรอิสระ
 u เป็นตัวคลาดเคลื่อน

หาค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดของสมการถดถอยพหุคูณ เป็นค่าที่บอกให้รู้ว่าตัวแปรอิสระทุกตัวในสมการถดถอยพหุคูณสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงในค่าของตัวแปรตามได้มากหรือน้อย ถ้ามากแสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์อย่างมากกับตัวแปรตาม ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดพหุคูณเขียนด้วยสัญลักษณ์ R^2 สามารถหาได้ 2 วิธี คือ

$$1. \quad R^2 = \frac{SSR}{SST} = \frac{\sum(\hat{Y} - \bar{Y})^2}{\sum(Y - \bar{Y})^2}$$

$$2. \quad R^2 = 1 - \frac{\sum \hat{u}^2}{\sum(Y - \bar{Y})^2}$$

$$\frac{\sum(Y - \hat{Y})^2}{\sum(Y - \bar{Y})^2} = 1 -$$

$$\frac{\sum(Y - \bar{Y})^2}{\sum(Y - \bar{Y})^2}$$

$$\frac{\sum(Y - \hat{Y})^2}{\sum(Y - \bar{Y})^2}$$

ค่า R^2 นี้จะมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0 เมื่อ $= 1$ และมีค่าสูงสุดเท่ากับ 1 เมื่อ $= 0$
 โดยที่ SSR คือ ผลรวมกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนที่สามารถอธิบายได้ด้วยสมการถดถอย
 SST คือ ผลรวมกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนทั้งหมดหรือค่าความแปรปรวนทั้งหมด

ผลของการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดของสมการถดถอยพหุคูณ อาจเป็น
ดังนี้

1. ค่า R^2 ที่ใกล้ 1 หมายถึง ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมาก
2. ค่า R^2 ที่ใกล้ 0 หมายถึง ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามน้อย

การทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

หลังจากที่ได้ประมาณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือ การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเพื่อดูว่าค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยประชากรมีความแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ทดสอบโดยใช้ตัวสถิติ F ในการทดสอบ ซึ่งเป็นการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยทุกตัวพร้อมกันมีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1 ตั้งสมมติฐานของการทดสอบ

$$H_0 : \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \dots = \beta_k = 0$$

$$H_1 : \beta_1 \neq \beta_2 \neq \beta_3 \neq \dots \neq \beta_k \neq 0$$

หรือ H_0 : ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ

H_1 : มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว

2. การกำหนดตัวสถิติสำหรับการทดสอบ ทดสอบโดยใช้ตัวสถิติ F

$$F = \frac{\left(\frac{\quad}{k} \right)}{\left(\frac{\quad}{1-R^2} \right)} \quad n - k - 1 \quad R^2$$

โดย n หมายถึง ขนาดของสิ่งตัวอย่าง k

k หมายถึง จำนวนของตัวแปรอิสระ

3. การกำหนดระดับนัยสำคัญ ได้แก่ 0.05 หรือมีระดับความเชื่อมั่น 95

4. การเปรียบเทียบค่าสถิติ F ที่คำนวณได้ กับค่าสถิติ F จากตาราง ผลที่ได้อาจเป็น

ดังนี้

- ถ้าค่า $F_{\text{คำนวณ}}$ มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับค่าวิกฤต $F_{\text{ตาราง}}$ แสดงว่าค่าที่คำนวณได้อยู่ในบริเวณวิกฤตก็จะปฏิเสธสมมติฐานว่าง (H_0) ที่ว่า “ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ” และจะยอมรับสมมติฐานทางเลือก (H_1) ที่ว่า “มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

- ถ้าค่า $F_{\text{คำนวณ}}$ มีค่าน้อยกว่าค่าวิกฤต $F_{\text{ตาราง}}$ แสดงว่าค่าที่คำนวณได้อยู่นอกบริเวณวิกฤต หรืออยู่ในบริเวณของการยอมรับสมมติฐานว่าง ก็ต้องยอมรับ H_0 ที่ว่า “ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ” และปฏิเสธ H_1

และต้องการทดสอบต่อไปว่าตัวแปรอิสระตัวใดที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยการทดสอบตัวสถิติ t

การทดสอบตัวสถิติ t ใช้เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระทีละตัว โดยมีขั้นตอนดังนี้

1 ตั้งสมมติฐานของการทดสอบ

$$H_0 : \beta_i = 0$$

$$H_1 : \beta_i \neq 0 ; i = 1, 2, \dots, k$$

2. การกำหนดตัวสถิติสำหรับการทดสอบ ทดสอบโดยใช้ตัวสถิติ t ในการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยแต่ละตัว โดยมีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\beta_i - 0}{S_{\beta_i}}$$

โดยที่ β_i คือ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยตัวที่ i

S_{β_i} คือ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอย

3. การกำหนดระดับนัยสำคัญ โดยการทดสอบที่ระดับ 0.05 หรือมีระดับความเชื่อมั่น 95%

4. การเปรียบเทียบค่าสถิติ t ที่คำนวณได้ กับค่าสถิติ t จากตาราง ผลที่ได้อาจเป็นดังนี้

- ถ้าค่าสถิติ $t_{\text{คำนวณ}}$ มีค่ามากกว่าค่าสถิติ $t_{\text{ตาราง}}$ แสดงว่าค่าที่คำนวณได้อยู่ในบริเวณวิกฤตก็จะปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 ที่ว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในรูปแบบเชิงเส้น

- ถ้าค่าสถิติ $t_{\text{คำนวณ}}$ มีค่าน้อยกว่าค่าสถิติ $t_{\text{ตาราง}}$ แสดงว่ายอมรับ H_0 และปฏิเสธ H_1 ซึ่งสรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามหรือไม่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงในค่าของตัวแปรตามได้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 152 ตัวอย่าง นำเสนอการแปลผล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดย ได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี

จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี

จังหวัดร้อยเอ็ด

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด
ที่ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศชาย	59	38.8
เพศหญิง	93	61.2
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 152 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.2 รองลงมา คือเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 38.8

2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามช่วงอายุ

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด
ที่ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามช่วงอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 25 ปี	9	5.9
อายุ 25-30 ปี	41	27.0
อายุ 31-35 ปี	40	26.3
อายุ 36-40 ปี	28	18.4
อายุ 41 ปีขึ้นไป	34	22.4
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 152 คน ส่วนใหญ่มีอายุ 25-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.0 รองลงมา คือ อายุ 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.3 และต่ำสุด คือ อายุ น้อยกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.9

3. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	54	35.5
สมรส	88	57.9
หย่าร้าง/แยกกันอยู่	8	5.3
หม้าย	2	1.3
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่าเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 152 คน ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 57.9 รองลงมา คือ โสด คิดเป็นร้อยละ 35.5 และ ต่ำสุด คือ หม้าย คิดเป็นร้อยละ 1.3

4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	40	26.3
ปริญญาตรี	110	72.4
สูงกว่าปริญญาตรี	2	1.3
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่าเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 152 คน ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี

คิดเป็นร้อยละ 72.4 รองลงมา คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 26.3 และ ต่ำสุด คือ สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 1.3

5. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 คน	4	2.6
2-4 คน	90	59.2
5 คน ขึ้นไป	58	38.2
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 152 คน ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิก 2-4 คน คิดเป็นร้อยละ 59.2 รองลงมา คือ จำนวนสมาชิก 5 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 38.2 และต่ำสุด คือ จำนวนสมาชิก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6

6. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุราชการ/อายุงาน

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามอายุราชการ/อายุงาน

อายุราชการ/อายุงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	70	46.1
6 – 10 ปี	62	40.8
11 ปีขึ้นไป	18	11.8
ไม่ตอบ	2	1.3
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 4.6 พบว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 152 คน ส่วนใหญ่มีอายุราชการ/อายุงาน ต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.1 รองลงมา คือ อายุราชการ/อายุงาน 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.8 และต่ำสุด คือ อายุราชการ/อายุงาน 11 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.8 ไม่ตอบ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3

การวิเคราะห์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

8. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 15,000 บาท	90	59.2
15,001 - 20,000 บาท	48	31.6
20,001 – 25,000 บาท	10	6.6
25,001 – 30,000 บาท	1	0.7
มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	2	1.3
ไม่ตอบ	1	0.7
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 4.7 พบว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 152 ส่วนใหญ่มีรายได้ น้อยกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 59.2 รองลงมา คือ รายได้ 15,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.6 และต่ำสุด คือ รายได้ 25,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.7 ไม่ตอบ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 152 คน จำแนกตามปริมาณเงินออม รูปแบบการออม และจุดมุ่งหมายในการออม แบ่งตามข้อมูลทั่วไปประกอบไปด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา จำนวน

สมาชิกในครอบครัว และอายุราชการ/อายุงาน ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ประกอบไปด้วย รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 ปริมาณเงินออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการวิเคราะห์ผ่านตัวแปร ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว และอายุราชการ/อายุงาน ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ประกอบไปด้วย รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เพื่อนำผลมาอธิบายพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในด้านปริมาณเงินออม

2.1.1 การคำนวณค่าความถี่ และค่าร้อยละ ด้านข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว และอายุราชการ/อายุงาน แสดงได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนและข้อมูลส่วนบุคคล

หน่วย : คน (ร้อยละ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	ปริมาณเงินออม		
	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,001- 10,000 บาท	มากกว่า 10,000 บาท
เพศ			
ชาย	38 (38.8)	4 (4.1)	0 (0.0)
หญิง	53 (54.1)	2 (2.0)	1 (1.0)
อายุ			
น้อยกว่า 30 ปี	24 (24.5)	0 (0.0)	1 (1.0)
อายุ 31 - 40 ปี	44 (44.9)	5 (5.1)	0 (0.0)
อายุ 41 ปีขึ้นไป	23 (23.5)	1 (1.0)	0 (0.0)
สถานภาพการสมรส			
โสด หย่าร้าง/แยกกันอยู่ หม้าย	38 (38.7)	1 (1.0)	0 (0.0)
สมรส	53 (54.1)	5 (5.1)	1 (1.0)
ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	24 (24.5)	1 (1.0)	0 (0.0)
ปริญญาตรี	66 (67.3)	5 (5.1)	1 (1.0)

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	ปริมาณเงินออม		
	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,001-10,000 บาท	มากกว่า 10,000 บาท
สูงกว่าปริญญาตรี	1 (1.0)	0 (0.0)	0 (0.0)
จำนวนสมาชิกในครอบครัว			
1 คน	2 (2.0)	1 (1.0)	0 (0.0)
2 – 4 คน	55 (56.1)	4 (4.1)	1 (1.0)
5 คนขึ้นไป	34 (34.7)	1 (1.0)	1 (1.0)
อายุราชการ/อายุงาน			
ต่ำกว่า 5 ปี	38 (39.6)	2 (2.1)	1 (1.0)
6 – 10 ปี	41 (42.7)	1 (1.0)	0 (0.0)
11 ปีขึ้นไป	10 (10.4)	3 (3.1)	0 (0.0)

จากตารางที่ 4.8 พบว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงมีการออมมากกว่าเพศชาย และมีการออมที่ระดับต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 สำหรับเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี ที่มีอายุ 31-40 ปี มีการออมมากที่สุด โดยส่วนใหญ่ออมต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9 รองลงมาคืออายุน้อยกว่า 30 ปี มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี ที่มีสถานภาพสมรส ส่วนใหญ่มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวนมากที่สุด 53 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 รองลงมาคือสถานภาพโสด หย่าร้าง/แยกกันอยู่ และหม้าย มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี มีการออมส่วนใหญ่ต่ำกว่า 5,000 บาท มากที่สุดจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 67.3 โดยส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี ที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-4 คน มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 56.1 และโดยส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีอายุราชการ 6-10 ปี มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.7

2.1.2 การคำนวณค่าความถี่ และร้อยละข้อมูลทางเศรษฐกิจของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน แสดงได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด
ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนและข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ

หน่วย : คน (ร้อยละ)

ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ	ปริมาณเงินออม		
	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,001-10,000 บาท	มากกว่า 10,000 บาท
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน			
น้อยกว่า 15,000 บาท	49 (50.0)	1 (1.0)	1 (1.0)
15,001 – 20,000 บาท	31 (31.6)	2 (2.0)	1 (1.0)
มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	10 (10.2)	3 (3.0)	0 (0.0)

จากตารางที่ 4.9 พบว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 15,000 มีจำนวนการออมมากที่สุด โดยเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวนทั้งหมด 49 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีปริมาณเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6

2.2 รูปแบบการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

การวิเคราะห์รูปแบบการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี ได้ดำเนินการวิเคราะห์ออกเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว และอายุราชการ/อายุงาน ข้อมูลทางเศรษฐกิจประกอบด้วย รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

2.2.1 รูปแบบการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด วิเคราะห์โดยการคำนวณความถี่ และร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว และอายุราชการ/อายุงาน แสดงตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด
ที่ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับรูปแบบในการออม จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

หน่วย : คน(ร้อยละ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	รูปแบบการออม					
	เก็บไว้เอง เป็นเงินสด	ฝากเงินกับ ธนาคาร	ฝาก สหกรณ์ ออมทรัพย์	กรมธรรม์ ประกัน ชีวิต	ซื้อ พันธบัตร	อื่นๆ
เพศ						
ชาย	21(21.4)	31(31.6)	17(17.3)	15(15.3)	0(0.0)	2(2.0)
หญิง	21 (21.4)	42(42.9)	20(20.4)	28(28.6)	0(0.0)	3(3.1)
อายุ						
น้อยกว่า 30 ปี	14(14.3)	19(19.4)	4(4.1)	9(9.2)	0(0.0)	3(3.1)
31 - 40 ปี	23 (23.5)	38(38.7)	17(17.4)	26(26.5)	0(0.0)	2(2.0)
41 ปีขึ้นไป	5 (5.1)	16(16.3)	16(16.3)	12(12.2)	0(0.0)	0(0.0)
สถานภาพการสมรส						
โสด หย่าร้าง/แยกกัน	21(21.4)	30(30.6)	8(8.1)	15(15.3)	0(0.0)	2(2.0)
อยู่ หม้าย สมรส	21(21.4)	43(43.9)	29(29.6)	27(27.6)	0(0.0)	3(3.1)
ระดับการศึกษา						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	15(15.3)	19(19.4)	4(4.1)	9(9.2)	0(0.0)	2(2.0)
ปริญญาตรี	27(27.6)	54(55.1)	32(32.7)	33(33.7)	0(0.0)	3(3.1)
สูงกว่าปริญญาตรี	0(0.0)	0(0.0)	1(1.0)	1(1.0)	0(0.0)	0(0.0)
สมาชิกในครอบครัว						
1 คน	2(2.0)	2(2.0)	0(0.0)	1(1.0)	0(0.0)	1(1.0)
2 - 4 คน	19(19.4)	42(42.9)	29(29.6)	31(31.6)	0(0.0)	3(3.1)
5 คนขึ้นไป	21(21.4)	29(29.6)	8(8.2)	11(11.2)	0(0.0)	1(1.0)
อายุราชการ/อายุงาน						
ต่ำกว่า 5 ปี	21(21.9)	30(31.3)	10(10.4)	13(13.5)	0(0.0)	3(3.1)
6 - 10 ปี	15(15.6)	32(33.3)	21(21.9)	22(22.9)	0(0.0)	2(2.1)
11 ปีขึ้นไป	5(5.2)	11(11.5)	6(6.3)	7(7.3)	0(0.0)	0(0.0)

หมายเหตุ : เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.10 พบว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 152 คน เพศหญิงมีการออมมากที่สุด ผู้ที่ออมส่วนใหญ่มีรูปแบบในการออมโดยฝากเงินไว้กับธนาคาร จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 สำหรับเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีอายุ 31-40 ปี ออมมากที่สุดมีรูปแบบในการออมโดยฝากเงินกับธนาคาร จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีสถานภาพสมรสมีผู้ออมมากที่สุด รูปแบบการออมคือฝากเงินกับธนาคาร จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 43.9 ส่วนเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีจำนวนผู้ออมมากที่สุด โดยมีรูปแบบการออมฝากเงินกับธนาคาร จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 55.1 ส่วนเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-4 คน มีจำนวนผู้ออมมากที่สุด โดยมีรูปแบบการออมฝากเงินกับธนาคาร จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 และเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีอายุราชการ 6-10 ปี มีการออมมากที่สุด มีรูปแบบในการออมโดยการฝากเงินกับธนาคาร จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3

2.2.2 รูปแบบการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด วิเคราะห์โดยการคำนวณความถี่ และร้อยละของข้อมูลเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับรูปแบบในการออม จำแนกตามข้อมูลเศรษฐกิจ

หน่วย : คน (ร้อยละ)

ข้อมูลเศรษฐกิจ	รูปแบบการออม					
	เก็บไว้เอง เป็นเงินสด	ฝากเงินกับ ธนาคาร	ฝากสหกรณ์ ออมทรัพย์	กรมธรรม์ ประกันชีวิต	ซื้อพันธบัตร	อื่นๆ
รายได้เฉลี่ยต่อ เดือน น้อยกว่า 15,000 บาท	25(25.5)	39(39.8)	11(11.2)	18(18.4)	0(0.0)	4(4.1)
15,001 – 20,000 บาท	14(14.3)	24(24.5)	14(14.3)	16(16.3)	0(0.0)	1(1.0)
มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป	3(3.0)	10(10.1)	12(12.2)	8(8.1)	0(0.0)	0(0.0)

หมายเหตุ : เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.11 พบว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 15,000 บาท มีผู้ที่ออมมากที่สุด ออมโดยการฝากเงินกับธนาคาร จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 รองลงมาคือมีรายได้ระหว่าง น้อยกว่า 15,000 บาท มีผู้ออมจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5

2.3 จุดมุ่งหมายในการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด แสดงได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการออม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

จุดมุ่งหมายในการออม	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามชรา	76	50.0
เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน	96	63.2
เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในการศึกษาสำหรับตนเองหรือบุตร	79	52.0
เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในการซื้อสินทรัพย์ เช่น รถยนต์ บ้าน ที่ดิน	55	36.2
เพื่อผลตอบแทนจากดอกเบี้ยและเงินปันผล	34	22.4
เพื่อเป็นหลักประกันในอนาคตให้กับครอบครัว	75	49.3
เพื่อไว้ใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ เช่น การทำบุญ การท่องเที่ยว	52	34.2
อื่นๆ	5	3.3

จากตารางที่ 4.12 พบว่าเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ตอบแบบสอบถามมีจุดมุ่งหมายในการออมไว้เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉินมากที่สุด จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 63.2 รองลงมาคือเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในการศึกษาสำหรับตนเองหรือบุตร จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามชรา จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 เพื่อเป็นหลักประกันในอนาคตให้กับครอบครัว จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในการซื้อสินทรัพย์เช่น รถยนต์ บ้าน ที่ดิน เป็นต้น จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 36.2 เพื่อไว้ใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ เช่น การทำบุญ การท่องเที่ยว เป็นต้น จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 และต่ำที่สุดคือ อื่นๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

เป็นการศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินออมของของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นแบบจำลองที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของลักษณะทั่วไปและลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม กับจำนวนเงินออม กำหนดเป็นดังนี้

$$S = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5 + b_6X_6 + b_7X_7 + u \quad \text{โดยที่}$$

S = การออมของพนักงานของเจ้าหน้าที่ในรูปของตัวเงิน (บาท)

X_1 = เพศ

X_2 = อายุ

X_3 = สถานภาพ

X_4 = การศึกษา

X_5 = จำนวนสมาชิกครอบครัว

X_6 = อายุราชการ/อายุงาน

X_7 = รายได้เฉลี่ย/เดือน

$b_0, b_1, b_2, \dots, b_7$ = พารามิเตอร์

u = ค่าคลาดเคลื่อน

จากแบบจำลองข้างต้นเมื่อนำมาทำการประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์แล้วได้

ดังนี้

ตารางที่ 4.13 ค่าสัมประสิทธิ์ ค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ค่าสถิติ t และระดับนัยสำคัญของ t ของปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

ตัวแปรอิสระ	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย ของปัจจัย(B)	ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน(SE)	ค่าสถิติ t	ระดับนัย สำคัญของ t
Constant	1.952	1.45	13.434	0.000
เพศ (X_1)	-0.004	0.47	-0.090	0.929
อายุ (X_2)	-0.036	0.032	-1.108	0.270
สถานภาพ (X_3)	0.055	0.044	1.262	0.209
ระดับการศึกษา (X_4)	0.020	0.52	0.391	0.697
จำนวนสมาชิกใน- ครอบครัว (X_5)	-0.060	0.040	-1.515	0.132
อายุราชการ (X_6)	0.011	0.037	0.283	0.777
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X_7)	0.162	0.065	2.494	0.014
$R = 0.301$ $R^2 = 0.091$ Adjusted $R^2 = 0.046$ Sig F = 0.057				

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลการการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยอาศัยวิธีการทางสถิติในรูปของการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นซึ่งผลการวิเคราะห์มีดังนี้

$$S = 1.952 - 0.004X_1 - 0.036X_2 + 0.055X_3 + 0.020X_4 - 0.060X_5 + 0.011X_6 + 0.162X_7 + u$$

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการออม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกครอบครัว อายุงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดทุกตัว พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 7 ตัวแปร สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) ที่มีค่าเท่ากับ 0.091 แสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถอธิบายได้ด้วยปัจจัย เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา จำนวนสมาชิกครอบครัว อายุงาน และ

รายได้เฉลี่ย/เดือน ประมาณร้อยละ 9.1 ส่วนที่เหลือ 90.9 เป็นผลกระทบจากปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่ได้ นำเข้ามาในสมการ

เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t แล้วพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขต อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด คือ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิก ในครอบครัว आयงานและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงการออมของ เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดได้ดังนี้

อายุ (X_2) อายุส่งผลให้การออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัด ร้อยเอ็ด เปลี่ยนแปลงไปทางลบ เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าทางลบเท่ากับ 0.036

สถานภาพ (X_3) สถานภาพการสมรสส่งผลให้การออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขต อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เปลี่ยนแปลงไปทางบวก เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าทางบวก เท่ากับ 0.055

ระดับการศึกษา (X_4) ระดับการศึกษาปริญญาตรีส่งผลให้การออมของเจ้าหน้าที่ เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เปลี่ยนแปลงไปทางบวก เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าทางบวกเท่ากับ 0.020

จำนวนสมาชิกในครอบครัว (X_5) จำนวนสมาชิกในครอบครัวส่งผลให้การออมของ เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เปลี่ยนแปลงไปทางบวก เนื่องจากค่า สัมประสิทธิ์ (B) มีค่าทางลบเท่ากับ 0.060

อายุราชการ/อายุงาน (X_6) อายุราชการ/อายุงานส่งผลให้การออมของเจ้าหน้าที่เทศบาล ในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เปลี่ยนแปลงไปทางบวก เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่า ทางบวกเท่ากับ 0.011

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X_7) ระดับที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้การออมของเจ้าหน้าที่ เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เปลี่ยนแปลงไปทางบวก เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าทางบวกเท่ากับ 0.162 หมายถึง ถ้าปัจจัยอื่นๆคงที่ ถ้าหากรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของเจ้าหน้าที่ เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดเพิ่มขึ้น 1 บาท ส่งผลให้การออมของเจ้าหน้าที่ เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดเพิ่มขึ้น 0.162 บาท

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี ที่เกี่ยวกับรูปแบบการออม ปริมาณเงินออม และจุดมุ่งหมายในการออม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณเงินออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงพฤติกรรมกรรมการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในด้านรูปแบบการออม ปริมาณเงินออม และจุดมุ่งหมายในการออม
2. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณเงินออมของเจ้าหน้าที่เทศบาล
3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการกำหนดแนวทางส่งเสริมการออมในรูปแบบต่างๆ รวมถึงสามารถใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการด้านการเงินและสวัสดิการของเจ้าหน้าที่เทศบาล

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เจ้าหน้าที่เทศบาล ในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วยเทศบาล 4 แห่ง ได้แก่เทศบาลตำบลเมยวดี เทศบาลตำบลบุ่งเลิศ เทศบาลตำบลชมสะอาด และเทศบาลตำบลชุมพร ใน 4 ตำบลประกอบด้วย พนักงานเทศบาลจำนวน 62 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน และพนักงานจ้างจำนวน 89 คน รวมทั้งสิ้น 152 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยแบบสอบถามคำถามแบบปลายปิด (close-ended question)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรออมและรูปแบบการออม โดยเป็นแบบสอบถามคำถามแบบปลายปิด (close-ended question)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออม โดยเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (close-ended question)

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับการออม โดยเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (open-ended question)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมโดยแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ข้อมูลที่ใช้ประกอบการวิจัยประกอบด้วย ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) และข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ซึ่งข้อมูลทั้ง 2 ประเภทได้มาจาก

ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นพนักงานเทศบาลจำนวน 62 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน และพนักงานจ้างจำนวน 89 คน รวมทั้งสิ้น 152 คน โดยใช้แบบสอบถามตอบด้วยตนเอง

ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมกรออมได้แก่ บทความ หนังสือ วิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับการออมเพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนข้อมูลปฐมภูมิเพื่อให้ผลการศึกษาที่ได้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ มาดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบข้อมูล (editing) ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนและสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม
2. นำข้อมูลทั้งหมดมาทำการลงรหัส (coding)
3. การประมวลผลข้อมูล นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วมาบันทึกโดยใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ คือ โปรแกรม SPSS For Window

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยวิธีการดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน อายุราชการ/อายุงาน จำนวนสมาชิกในครอบครัว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ ค่าใช้จ่าย ภาระหนี้สิน โดยคิดเป็นค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

4.2 การวิเคราะห์พฤติกรรมการออม ในด้านปริมาณเงินออม รูปแบบการออม และจุดมุ่งหมายของการออม คิดเป็นค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

4.3 การวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการนำเอาสมการถดถอยเชิงพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลกับปัจจัยอื่นๆ ที่กำหนดไว้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในการคำนวณค่าสถิติต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอและสรุปผลต่อไป โดยใช้การคำนวณค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

1. ตามความมุ่งหมายที่ 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี ที่เกี่ยวกับรูปแบบการออม ปริมาณเงินออม และจุดมุ่งหมายในการออม ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อแจกแจงความถี่ (Frequency) แสดงตารางแบบร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Means)

2. ตามความมุ่งหมายที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี โดยตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษา คือ ปริมาณเงินออม ซึ่งตัวแปรอิสระประกอบไปด้วยปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคม จุดมุ่งหมายในการออม ในการวิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression) ในการทดสอบ

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 61.20 และมีกลุ่มตัวอย่างอายุ 25-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.00 มีจำนวนใกล้เคียงกัน กับกลุ่มตัวอย่างอายุ 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.30 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 57.90 ส่วนใหญ่มี

การศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72.40 และจำนวนในสมาชิกในครอบครัว 2-4 คน มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.20 มีอายุงานน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.10 และเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุดในช่วง ต่ำกว่า 15,000 คิดเป็นร้อยละ 59.20

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีจากกลุ่มประชากรทั้งหมด 152 คน จำแนกเป็น ปริมาณเงินออม รูปแบบการออม และจุดมุ่งหมายในการออม ซึ่งสามารถวิเคราะห์ตามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว และอายุราชการ/อายุงาน ส่วนข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยแสดงเป็นจำนวน และค่าร้อยละ สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

2.1 เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าเพศหญิงมีการออมมากกว่าเพศชาย และมีการออมที่ระดับต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 สำหรับเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี ที่มีอายุ 31-40 ปี มีการออมมากที่สุด โดยส่วนใหญ่ออมต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9 รองลงมาคืออายุน้อยกว่า 30 ปี มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี ที่มีสถานภาพสมรส ส่วนใหญ่มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวนมากที่สุด 53 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 รองลงมาคือสถานภาพโสด หย่าร้าง/แยกกันอยู่ และหม้าย มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี มีการออมส่วนใหญ่ต่ำกว่า 5,000 บาท มากที่สุดจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 67.3 รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 โดยส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-4 คน มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 56.1 และโดยส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีอายุราชการ 6 -10 ปี มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7

หากวิเคราะห์จากข้อมูลทางเศรษฐกิจ พบว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 15,000 มีจำนวนการออมมากที่สุด โดยเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวนทั้งหมด 49 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคือมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6

2.2 รูปแบบการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จากการวิเคราะห์รูปแบบและจำแนกเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ ด้านข้อมูลส่วนบุคคลพบว่า เพศหญิงมีการออมมากที่สุด ผู้ที่ออมส่วนใหญ่มีรูปแบบในการออมโดยฝากเงินไว้กับธนาคาร จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 สำหรับเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีอายุ 31-40 ปี ออมมากที่สุดมีรูปแบบในการออมโดยฝากเงินกับธนาคาร จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีสถานภาพสมรสมีผู้ออมมากที่สุด รูปแบบการออมคือฝากเงินกับธนาคาร จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 43.9 ส่วนเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีจำนวนผู้ออมมากที่สุด โดยมีรูปแบบการออมฝากเงินกับธนาคาร จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 55.1 ส่วนเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-4 คน มีจำนวนผู้ออมมากที่สุด โดยมีรูปแบบการออมฝากเงินกับธนาคาร จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 และเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีอายุราชการ 6-10 ปี มีการออมมากที่สุด มีรูปแบบในการออมโดยการฝากเงินกับธนาคาร จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3

และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจพบว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 15,000 มีจำนวนการออมมากที่สุด ซึ่งมีรูปแบบในการออมโดยฝากเงินไว้กับธนาคาร จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8

2.3 จุดมุ่งหมายในการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายในการออมเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 63.20 รองลงมา คือ เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในการศึกษาสำหรับตัวเองหรือบุตร จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามชรา จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เพื่อเป็นหลักประกันในอนาคตให้กับครอบครัว จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 49.30 เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในการซื้อสินทรัพย์ เช่น รถยนต์ บ้าน ที่ดิน จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 เพื่อไว้ใช้จ่ายในกิจกรรมๆ เช่น การทำบุญ การท่องเที่ยว จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 34.20 เพื่อผลตอบแทนจากดอกเบี้ยและเงินปันผล จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 22.40 และน้อยที่สุดคืออื่นๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.30

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการออม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกครอบครัว อายุงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดทุกตัว พบว่า

ตัวแปรอิสระทั้ง 7 ตัวแปร สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) ที่มีค่าเท่ากับ 0.091 แสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถอธิบายได้ด้วยปัจจัย เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา จำนวนสมาชิกครอบครัว อายุงาน และรายได้เฉลี่ย/เดือน ประมาณร้อยละ 9.1 ส่วนที่เหลือ 90.9 เป็นผลกระทบจากปัจจัยอื่นๆ ที่ไม่ได้นำเข้ามาในสมการ

เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t แล้วพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด คือ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว อายุงานและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดังนี้

อายุ (X_2) อายุส่งผลให้การออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เปลี่ยนแปลงไปทางลบ เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าทางลบเท่ากับ 0.036

สถานภาพ (X_3) สถานภาพการสมรสส่งผลให้การออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เปลี่ยนแปลงไปทางบวก เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าทางบวกเท่ากับ 0.055

ระดับการศึกษา (X_4) ระดับการศึกษาปริญญาตรีส่งผลให้การออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เปลี่ยนแปลงไปทางบวก เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าทางบวกเท่ากับ 0.020

จำนวนสมาชิกในครอบครัว (X_5) จำนวนสมาชิกในครอบครัวส่งผลให้การออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เปลี่ยนแปลงไปทางบวก เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าทางลบเท่ากับ 0.060

อายุราชการ/อายุงาน (X_6) อายุราชการ/อายุงานส่งผลให้การออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เปลี่ยนแปลงไปทางบวก เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าทางบวกเท่ากับ 0.011

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X_7) ระดับที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้การออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เปลี่ยนแปลงไปทางบวก เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าทางบวกเท่ากับ 0.162 หมายถึง ถ้าปัจจัยอื่นๆคงที่ ถ้าหากรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดเพิ่มขึ้น 1 บาท ส่งผลให้การออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดเพิ่มขึ้น 0.162 บาท

2. อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดตามตัวแปรต่างๆ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาพฤติกรรมการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

พบว่า ปริมาณเงินออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดที่เป็นเพศหญิงมีการออมมากกว่าเพศชาย อาจเนื่องมาจากลักษณะส่วนบุคคลของเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกันจึงทำให้แนวการปฏิบัติของบุคคลนั้นๆ แตกต่างกัน ซึ่งอาจมีความวิตกกังวล หรือขาดความมั่นใจหรือมั่นคงจะสะท้อนไปยังแนวปฏิบัติ ทักษะคติ โดยเพศหญิงมีความระมัดระวังในการดำเนินชีวิตมากกว่าเพศชาย ดังนั้นเพศหญิงจึงต้องการความมั่นคง จึงสะท้อนไปที่การออมการออมจึงออกมามีมากกว่าเพศชาย

เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่อายุ 31-40 ปี มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท มากที่สุด และออมโดยการฝากเงินกับธนาคารมากที่สุด ซึ่งผลจากการศึกษาดังกล่าวพบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับรายได้ตามทฤษฎีวงจรของการบริโภคและการออม คือเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีส่วนใหญ่เป็นวัยทำงาน ทำให้มีรายได้ที่สูงขึ้นกว่าวัยเริ่มต้นทำงาน แต่ก็ยังเป็นกลุ่มที่อยู่ในช่วงสมรสและมีบุตรแล้ว ทำให้มีค่าใช้จ่ายมาก ดังนั้นเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีจึงมีความสามารถในการออมต่ำกว่า 5,000 บาท

เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีสถานภาพสมรสแล้ว มีจำนวนเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท มากที่สุด มีการออมโดยการฝากเงินกับธนาคาร ซึ่งอาจวิเคราะห์ได้ตามปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายของการลงทุน (เพชรี ชุมทรัพย์, 2544: 4-6) ได้ระบุว่า การมีครอบครัวและความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัว ผู้ที่มีการรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของครอบครัว ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีจำเป็นต้องออมมากขึ้นเพื่อเป็นการสะสมความมั่งคั่ง และมั่นคงให้รายได้ที่แน่นอนระยะยาว ดังนั้นผู้ที่มีสถานภาพสมรสจึงเป็นผู้ที่มีการออมมากที่สุด มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท

เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีจำนวนเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาทและออมโดยการฝากเงินกับธนาคารมากที่สุด ซึ่งอาจวิเคราะห์ได้ตามปัจจัยด้านระดับการศึกษา วิไลพร วินัยสถาพร (2550) ได้ระบุว่า จากการประมาณการสมการถดถอยพบว่าระดับการศึกษาของผู้บริโภคมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกกับการใช้จ่ายในครัวเรือน นั่นคือ

หากผู้บริโภคมีการศึกษาที่สูงขึ้น จะทำให้การใช้จ่ายในครัวเรือนเพิ่มมากขึ้นด้วย ดังนั้นทำให้ผู้ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีจำนวนเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท

เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-4 คน มีจำนวนเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท มากที่สุด และออมโดยการฝากเงินกับธนาคาร ซึ่งการที่ผู้ที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมีการออม มากที่สุดนั้นอาจเกิดจากการที่บุคคลมีสมาชิกในครอบครัวที่ต้องดูแลรับผิดชอบทำให้บุคคลกลุ่มดังกล่าวเกิดความระมัดระวังในการใช้จ่ายเงิน จำเป็นที่จะต้องมีการออมเพิ่มมากขึ้นเพื่อเป็นการสะสมความมั่งคั่งและมั่นคง สอดคล้องกับ เพชร ชุมทรัพย์ ตามปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายของการลงทุนที่กล่าวไว้ว่า การมีครอบครัว ทำให้มีความรับผิดชอบต่อครอบครัวจึงต้องมีการออมเพื่อเป็นการสะสมความมั่งคั่งให้กับครอบครัว แต่ในขณะที่ผู้ที่มีจำนวนสมาชิกที่มากกว่า 4 คน ทำการออมน้อยลงเพราะมีภาระค่าใช้จ่าย สินค้าบริการและค่าใช้จ่ายอื่นๆ มากเกินไป จึงมีจำนวนเงินออมน้อยลง

เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีอายุราชการ/อายุงาน 6-10 ปี มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาทและออมโดยการฝากเงินกับธนาคารมากที่สุด การที่กลุ่มตัวอย่างที่อายุงาน 6-10 ปี มีการออมนั้นเนื่องจากเป็นช่วงที่อยู่ในวัยเริ่มต้นทำงาน ทำให้มีรายได้จากการประกอบอาชีพน้อยกว่าผู้ที่ทำงานในระดับที่สูงและนานกว่า ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีวงจรของการบริโภคและการออม ว่าบุคคลหนึ่งๆ จะมีกระแสรายได้ค่อนข้างต่ำในระยะเริ่มแรกและบั้นปลายของชีวิต เมื่อระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า จึงทำให้มีระยะเวลาในการหารายได้น้อยกว่า รายได้ที่ได้รับจากการทำงานก็น้อยตามไปด้วย และเมื่อรายได้มีน้อยเมื่อหักค่าใช้จ่ายต่างๆ แล้ว ก็จะเหลือเงินไว้เก็บออมน้อยตามไปด้วย

เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 15,000 มีจำนวนเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท และออมโดยฝากเงินกับธนาคารมากที่สุด เนื่องจากผู้ที่มีรายได้น้อยเมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วก็จะเหลือเงินไว้เก็บออมน้อยตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการบริโภคและการออมของเคนส์ ที่กล่าวว่าครัวเรือนที่มีรายได้สูง จะมีการบริโภคมากกว่าครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ และสอดคล้องกับผลการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ของกฤตภาส เลิศสงคราม ซึ่งพบว่ารายได้ต่อเดือนส่งผลต่อการออมในทางบวก ถ้ารายได้ต่อเดือนเพิ่มขึ้น 1 บาท มีผลทำให้จำนวนเงินออมเพิ่มขึ้น 0.800 บาท

จุดมุ่งหมายในการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตตำบลเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ในภาพรวมคือ มีการออมเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉินมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการถือเงินของเคนส์ที่ว่าแรงจูงใจในความต้องการถือเงินก็เพื่อจับจ่ายใช้สอย เพื่อเหตุฉุกเฉิน และเพื่อ

เก็งกำไร สอดคล้องกับผลการศึกษา เรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ของ พรรณภา วิไลศรีอัมพร (2552) ที่มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉินโดยฝากเงินกับธนาคาร จากกรณีที่ต้องใช้จ่ายเงินจำนวนมาก โดยไม่ได้คาดหมาย เจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตตำบลเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จึงให้ความสำคัญกับการออมประเภทนี้มากที่สุด เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนจากสถานการณ์ในอนาคตหรือสถานการณ์ภายนอกที่จะมากระทบ เช่น การเกิดอุบัติเหตุ การเจ็บไข้ได้ป่วย อุทกภัย อัคคีภัย เป็นต้น

2. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมยวดี

จังหวัดร้อยเอ็ด

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X_7) ระดับที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้การออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เปลี่ยนแปลงไปทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าทางบวกเท่ากับ 0.162 หมายถึง ถ้าปัจจัยอื่นๆ คงที่ ถ้าหากรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดเพิ่มขึ้น 1 บาท ส่งผลให้การออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดเพิ่มขึ้น 0.162 บาท ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการบริโภคและการออมของเคนส์ ที่กล่าวว่า คริวเรือนที่มีรายได้สูง จะมีการบริโภคมกกว่าคริวเรือนที่มีรายได้ต่ำ สอดคล้องกับผลการศึกษา เรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ของกฤตภาส เลิศสงคราม ซึ่งพบว่ารายได้ต่อเดือนส่งผลต่อการออมในทางบวก ถ้ารายได้ต่อเดือนเพิ่มขึ้น 1 บาท มีผลทำให้จำนวนเงินออมเพิ่มขึ้น 0.800 บาท สอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของลูกจ้างสถานประกอบการเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ของศิริอรุณ อนันตวิรุฬห์ (2550) ที่พบว่า เงินเดือนหรือค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา โบนัส และรายได้อื่น เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินออมของกลุ่มตัวอย่างในทางบวก และสอดคล้องกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการออมของคริวเรือนกับรายได้ที่ใช้จ่ายได้กับ อัตราการพึ่งพาของประชากรของประเทศไทย โดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย (TDRI) (2529) แสดงว่ารายได้ที่ใช้จ่ายได้มีผลมากในเชิงบวกต่อการออม

สถานภาพ (X_3) สถานภาพการสมรสส่งผลให้การออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เปลี่ยนแปลงไปทางบวก เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าทางบวกเท่ากับ 0.055

ระดับการศึกษา (X₁) ระดับการศึกษาปริญญาตรีส่งผลให้การออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เปลี่ยนแปลงไปทางบวก เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าทางบวกเท่ากับ 0.020

3. ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์และเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการออม ดังต่อไปนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 ควรหามาตรการในการกระตุ้นการออมให้เพิ่มขึ้น โดยอาจจะด้วยการเพิ่มสิทธิประโยชน์จากการออมเหล่านี้ให้สูงขึ้น เพื่อจูงใจให้ประชาชนมีความต้องการออมมากขึ้น

3.1.2 ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต มีการส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือน บัญชีรับ-จ่ายเพื่อให้เจ้าหน้าที่เกิดความตระหนักรู้ในการใช้จ่ายเงิน ไม่ฟุ่มเฟือย

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ครั้งนี้เนื่องจากเป็นกลุ่มตัวอย่างของเจ้าหน้าที่เทศบาลเพียงบางส่วนเท่านั้นจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ของข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นและข้อจำกัดต่างๆ ดังนั้นผู้ที่นำผลการศึกษาไปใช้ในประโยชน์ด้านต่างๆ ควรคำนึงถึงข้อจำกัดในครั้งนี้อย่างได้แก่

3.2.1 เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาครอบคลุมเฉพาะในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดเท่านั้น ไม่ได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของจังหวัดทำให้เข้าไม่ถึงพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมเจ้าหน้าที่เทศบาลได้อย่างลึกซึ้งเท่าที่ควร ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และนำไปใช้วางแผนนโยบายระดับท้องถิ่นหรือระดับจังหวัดต่อไปจึงควรทำการศึกษาค้นคว้ากว้างกว่านี้

3.2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบการออมเงินและการลงทุนของอาชีพอื่นๆ ที่แตกต่างกันนอกเหนือจากอาชีพเจ้าหน้าที่เทศบาล เพื่อที่จะได้เห็นความหลากหลายมากขึ้น

3.2.3 ควรที่จะมีวิธีการคำนวณเปรียบเทียบความมั่งคั่งรูปแบบการออมเงินและการลงทุนทางการเงินในรูปแบบต่างๆ เพื่อใช้ในการตัดสินใจการออมเงินการลงทุนทางการเงินที่เป็นประโยชน์สูงขึ้นไปกว่าการออมไว้กับธนาคารเพียงอย่างเดียว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัญญ์วรา เศรษฐกิจกุล (2554) *สูตรการออมเงิน 4 กระปุก ลอกคราบความจน* กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์ พรพิชชา พับลิชชิ่ง
- กัญญ์รัตน์ วงษ์ชมพู (2554) “พฤติกรรมและรูปแบบการออมของพนักงานสถาบันการเงินและ
ข้าราชการในจังหวัดอุดรธานี” สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) “สารนิพนธ์เรื่องพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของ
พนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์” สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- กาญจน์ กังวานพรศิริ และ สุภมาส อังสุโชติ (2555) “โครงการวิจัยเรื่องแนวทางและมาตรการ
ส่งเสริมการออมของผู้สูงอายุตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา
จังหวัดนนทบุรี” มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ณรงค์ศักดิ์ ธนวิบูลย์ชัย (2550) “การวิเคราะห์การถดถอย” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการ
วิเคราะห์เชิงปริมาณและการวิจัยสำหรับนักเศรษฐศาสตร์* หน่วยที่ 10 หน้า 132-161
นนทบุรี สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปรัชญ์ ปราบปรบภัย (2554) “ทฤษฎีการบริโภค-การออม การลงทุน และทฤษฎีความต้องการ
ถือเงิน” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาเศรษฐศาสตร์วิเคราะห์* หน่วยที่ 11 หน้า 145-151
นนทบุรี สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พอพันธ์ อูยานนท์ (2553) “ทฤษฎีการบริโภค การลงทุน การใช้จ่ายภาครัฐ และดุลยภาพใน
ตลาดผลผลิต” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ขั้นสูง* หน่วยที่ 9
หน้า 9-3-13 นนทบุรี สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาถิน (2555) *หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค* พิมพ์ครั้งที่ 15 กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุชาติ ศิริวัฒน์ และเหมือนขวัญ รอดเดช (2556) *สถานการณ์การออมและการลงทุน และการ
พัฒนาตลาดทุนไทย: แนวโน้มปี 2556* สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
- รัตนา สายคณิต (2552) *มหเศรษฐศาสตร์* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มณีรัตน์ ภิญโญภูษาฤกษ์ และคณะ (2553) *หลักเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น* กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- พรรณภา วิไลศรีอัมพร (2552) “ค้นคว้าอิสระเรื่องพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออม

ของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สังกัดศูนย์บริการลูกค้า”

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ธานินทร์ อุดมศรี (2554) “รายงานวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในตำบลหารแก้ว

อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่” คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

แบบสอบถาม

เรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี
จังหวัดร้อยเอ็ด

คำชี้แจง : แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่เทศบาลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด และขอความร่วมมือจากท่านตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริงที่สุด โดยใส่เครื่องหมาย / ลงใน () หรือเติมคำลงในช่องว่าง โดยคำตอบที่ได้จะใช้เป็นส่วนในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษาเท่านั้น ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่านที่ทำให้ข้อมูลในครั้งนี้ แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับการออม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

1. () ชาย

2. () หญิง

2. อายุ

1. () น้อยกว่า 25 ปี

2. () อายุ 25 – 30 ปี

3. () อายุ 31 – 35 ปี

4. () อายุ 36 – 40 ปี

5. () อายุ 41 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

1. () โสด

2. () สมรส

3. () หย่าร้าง/แยกกันอยู่ 4. () หม้าย

4. ระดับการศึกษา

1. () ต่ำกว่าปริญญาตรี

2. () ปริญญาตรี

2. () สูงกว่าปริญญาตรี

5. จำนวนสมาชิกในครอบครัว

1. () จำนวน 1 คน 2. () จำนวน 2 – 4 คน
3. () จำนวน 5 คนขึ้นไป

6. ตำแหน่งงาน

1. () พนักงานจ้างทั่วไป/พนักงานจ้างภารกิจ 2. () พนักงานเทศบาล/ลูกจ้างประจำ

7. อายุราชการ

1. () ต่ำกว่า 5 ปี 2. () 6 – 10 ปี
3. () 11 ปีขึ้นไป

8. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1. () น้อยกว่า 15,000 บาท 2. () 15,001 – 20,000 บาท
3. () 20,001 – 25,000 บาท 4. () 25,001 – 30,000 บาท
5. () มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

9. แหล่งที่มาของรายได้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. () เงินเดือน 2. () อาชีพเสริม
3. () เงินกู้ 4. () การพนันและการเสี่ยงโชค
5. () อื่นๆ โปรดระบุ.....

10. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

1. () น้อยกว่า 15,000 บาท 2. () 15,001 – 20,000 บาท
3. () 20,001 – 25,000 บาท 4. () 25,001 – 30,000 บาท
5. () มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

11. ประเภทของค่าใช้จ่าย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. () ค่าอาหาร
2. () ค่าใช้จ่ายด้านสิ่งของฟุ่มเฟือยต่างๆ (เช่น ทองคำ เสื้อผ้า เครื่องประดับ เป็นต้น)
3. () ค่าบัตรเติมเงินโทรศัพท์ อินเตอร์เน็ต
4. () ค่าที่อยู่อาศัย
5. () ค่ายานพาหนะ (ค่าน้ำมัน ค่าซ่อมรถ)
6. () การพนัน/การเสี่ยงโชค
7. () ค่าออกงานสังคม เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น)
8. () ค่าเงินกู้ยืมต่างๆ
9. () ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

12. ท่านมีการออมหรือไม่ (ถ้าไม่มีข้ามไปตอบข้อ 26)

1. มี 2. ไม่มี

13. หลังหักค่าใช้จ่ายแล้วท่านมีเงินเหลือสำหรับการออมโดยเฉลี่ยต่อเดือน

1. ไม่มีเงินออม 2. ต่ำกว่า 5,000 บาท
3. 5,001 – 10,000 บาท 4. มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป

14. ท่านมีวัตถุประสงค์ในการออมเงินเพื่ออะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามชรา
2. เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน
3. เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในการศึกษาสำหรับตนเองหรือบุตร
4. เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในการซื้อสินทรัพย์ เช่น รถยนต์ บ้าน ที่ดิน
5. เพื่อผลตอบแทนจากดอกเบี้ยและเงินปันผล
6. เพื่อเป็นหลักประกันในอนาคตให้กับครอบครัว
7. เพื่อไว้ใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ เช่น การทำบุญ การท่องเที่ยว
8. อื่นๆ โปรดระบุ.....

15. รูปแบบในการออมของท่านเป็นแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. เก็บไว้เองเป็นเงินสด
2. ฝากเงินกับธนาคาร
3. เงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์
4. กรมธรรม์ประกันชีวิต
5. ซื้อพันธบัตร
6. อื่นๆ โปรดระบุ.....

16. เหตุผลในการเลือกรูปแบบการออม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. สะดวกในการนำเงินออกมาใช้
2. สะดวกในการออมไม่บังคับว่าต้องออมเป็นงวดๆ
3. จำนวนเงินออมต่อครั้งไม่มากเกินไป
4. ผลตอบแทนที่ได้รับ
5. ระยะเวลาในการให้ผลตอบแทน
6. เป็นการบังคับให้ต้องส่งเงินออมทุกเดือน
7. อื่นๆ โปรดระบุ.....

17. ท่านมีการออมมานานเท่าใด

1. () น้อยกว่า 1 ปี 2. () 1-5 ปี
3. () 6-10 ปี 4. () มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

18. ในทัศนคติการออมของท่าน ท่านคิดว่าการออมมีความสำคัญต่อท่านหรือไม่

1. () สำคัญมาก 2. () สำคัญปานกลาง
3. () สำคัญน้อย 4. () ไม่มีความสำคัญ

19. ในการออมเงินของท่าน ท่านคิดว่าอัตราผลตอบแทนหรืออัตราดอกเบี้ยมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมของท่านหรือไม่

1. () มีผล 2. () ไม่มีผล 3. () ไม่แน่ใจ

20. ท่านคิดว่าความสะดวกในการออมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมของท่านหรือไม่

1. () มีผล 2. () ไม่มีผล 3. () ไม่แน่ใจ

21. ท่านคิดว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ และบริการเกี่ยวกับการออมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมของท่านหรือไม่

1. () มีผล 2. () ไม่มีผล 3. () ไม่แน่ใจ

22. ท่านคิดว่าความมั่นคงของสถาบันการเงินที่ท่านสนใจออมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมของท่านหรือไม่

1. () มีผล 2. () ไม่มีผล 3. () ไม่แน่ใจ

23. ในภาวะที่ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้นทำให้การออมของท่านเป็นอย่างไร

1. () ออมเพิ่มขึ้น 2. () ออมเท่าเดิม
3. () ออมน้อยลง 4. () ไม่ออม

24. ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ส่งผลให้การออมของท่านเพิ่มขึ้น

1. () รายได้เพิ่มขึ้น 2. () ค่าใช้จ่ายลดลง
3. () อัตราดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนเพิ่มขึ้น 4. () อื่นๆ โปรดระบุ.....

25. ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ส่งผลให้การออมของท่านลดลง

1. () รายได้ลดลง 2. () ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น
3. () อัตราดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนลดลง 4. () อื่นๆ โปรดระบุ.....

(ตอบเฉพาะผู้ไม่มีการออม)

26. สาเหตุของการไม่ออม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. () รายได้น้อยไม่มีเงินเหลือในการออม
2. () อัตราผลตอบแทนในการออมต่ำเกินไป
3. () ไม่มั่นใจว่าจะได้เงินต้นคืน
4. () คิดว่าสถาบันการเงินไม่มีความมั่นคง
5. () ระยะเวลาในการให้ผลตอบแทนนาน
6. () ระยะเวลาในการคืนเงินต้นนาน
7. () อื่นๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับการออม

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นที่ท่านมีเกี่ยวกับการออม

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4).....

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางลำไพร พันทุกข์
วัน เดือน ปีเกิด	22 ตุลาคม 2520
สถานที่เกิด	อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเทศบาลตำบลพรสวรรค์ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	หัวหน้ากองคลัง (นักบริหารงานการคลัง 6)

